

Brusel 15. července 2021
(OR. en)

10871/21

**Interinstitucionální spis:
2021/0214(COD)**

**ECOFIN 744
ENV 526
CLIMA 191
FISC 122
UD 192
IA 135**

NÁVRH

Odesílatel:	Martine DEPREZOVÁ, ředitelka, za generální tajemnici Evropské komise
Datum přijetí:	15. července 2021
Příjemce:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, generální tajemník Rady Evropské unie
Č. dok. Komise:	COM(2021) 564 final
Předmět:	Návrh NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY, kterým se zavádí mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích

Delegace naleznou v příloze dokument COM(2021) 564 final.

Příloha: COM(2021) 564 final

V Bruselu dne 14.7.2021
COM(2021) 564 final

2021/0214 (COD)

Návrh

**NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY,
kterým se zavádí mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích**

(Text s významem pro EHP)

{SEC(2021) 564 final} - {SWD(2021) 643 final} - {SWD(2021) 644 final} -
{SWD(2021) 647 final}

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

• Odůvodnění a cíle návrhu

Svět čelí hluboké klimatické krizi a výzvy spojené se změnou klimatu si žádají reakci na celosvětové úrovni. Intenzivní mezinárodní spolupráce posílí společná opatření v oblasti klimatu, která musí všechny smluvní strany Pařížské dohody přijmout, aby bylo dosaženo cíle udržet nárůst průměrné globální teploty výrazně pod hranicí 2 °C oproti hodnotám před průmyslovou revolucí a usilovat o to, aby nárůst teploty nepřekročil hranici 1,5 °C oproti hodnotám před průmyslovou revolucí¹.

Vedoucí úloha Evropské unie na mezinárodní úrovni musí jít ruku v ruce s odvážnými vnitrostátními opatřeními. Aby byl splněn cíl dosažení klimatické neutrality v EU do roku 2050 v souladu s Pařížskou dohodou, musí Unie zvýšit své ambice pro nadcházející desetiletí a aktualizovat rámec své politiky v oblasti klimatu a energetiky. Předpokládá se, že tento proces bude zahájen již na základě stávajících právních předpisů EU. Jak bylo oznámeno v Zelené dohodě pro Evropu², Komise navíc navrhla nový cíl EU pro rok 2030 spočívající ve snížení emisí skleníkových plynů alespoň o 55 % ve srovnání s rokem 1990³, a to na základě komplexního posouzení dopadů⁴. Tento cíl byl schválen Evropskou radou⁵ a oznámen sekretariátu Rámcové úmluvy Organizace spojených národů o změně klimatu, čímž se stal mezinárodně závazným⁶. Evropský právní rámec pro klima dohodnutý se spolunormotvůrci stanoví nový cíl pro rok 2030, přičemž dodává právní závaznost cíli spočívajícímu v dosažení klimatické neutrality EU⁷.

V zájmu dosažení tohoto snížení emisí skleníkových plynů v souladu s evropským právním rámcem pro klima Komise navrhuje, aby byly do července roku 2021 v případě potřeby revidovány všechny příslušné nástroje politiky v rámci balíčku „Fit for 55“, což zahrnuje zejména přezkum odvětvových právních předpisů v oblasti klimatu, energetiky, dopravy a daní⁸. Součástí uvedeného balíčku je mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích („CBAM“), který byl oznámen v Zelené dohodě pro Evropu a který bude sloužit jako základní prvek souboru nástrojů EU pro splnění cíle dosažení klimatické neutrality EU do roku 2050 v souladu s Pařížskou dohodou, a to tak, že bude řešit rizika úniku uhlíku vyplývající z navýšení cílů Unie v oblasti klimatu. V březnu roku 2021 přijal Evropský

¹ Ustanovení čl. 2 odst. 1 písm. a) Pařížské dohody.

² Sdělení Komise ze dne 11. prosince 2019 o Zelené dohodě pro Evropu (COM(2019) 640 final), s. 4.

³ Komise předložila návrh COM(2020) 563 final, kterým se mění původní návrh Komise týkající se evropského právního rámce pro klima tak, že nyní zahrnuje revidovaný cíl EU snížit emise do roku 2030 alespoň o 55 %. Ve dnech 10. a 11. prosince 2020 Evropská rada ve svých závěrech tento zvýšený cíl EU schválila.

⁴ Sdělení Komise ze dne 17. září 2020 o zvýšení cílů Evropy v oblasti klimatu do roku 2030 (COM(2020) 562 final: část 1/2).

⁵ Závěry Evropské rady ze dne 11. prosince 2020 (EUCO 22/20 CO EUR 17 CONCL 8).

⁶ Německé předsednictví Rady EU (2020). Aktualizace vnitrostátně stanoveného příspěvku Evropské unie a jejích členských států.

⁷ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1119 ze dne 30. června 2021, kterým se stanoví rámec pro dosažení klimatické neutrality a mění nařízení (EU) 2018/1999 (evropský právní rámec pro klima) (Úř. věst. L 243, 9.7.2021, s. 1).

⁸ Pracovní program Komise na rok 2021 (COM(2020) 690 final). V příloze I jsou stručně popsány všechny nástroje v rámci balíčku.

parlament usnesení, v němž se zasazuje o zavedení mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích, který by byl slučitelný s pravidly Světové obchodní organizace (WTO)⁹.

Komise ve svém Akčním plánu EU: Vstříc nulovému znečištění ovzduší, vod a půdy¹⁰ rovněž oznámila, že bude prosazovat příslušné nástroje a pobídky k lepšímu provádění zásady „znečišťovatel platí“¹¹ a k postupnému ukončení činností probíhajících ve smyslu „znečišťování zdarma“ s cílem maximalizovat synergie mezi snižováním emisí uhlíku a cílem nulového znečištění.

Komise oznámila svůj záměr navrhnout mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích v Zelené dohodě pro Evropu. Ve sdělení se uvádí: „Pokud rozdíly v míře ambicí ve světě přetrvávají a EU bude zároveň své ambice v oblasti klimatu zvyšovat, navrhne Komise pro vybraná odvětví mechanismus kompenzačních opatření mezi státy v souvislosti s uhlíkem, aby se omezilo riziko úniku uhlíku. Tím by se zajistilo, že cena dovezených produktů bude přesněji odrážet jejich obsah uhlíku. Toto opatření by bylo navrženo tak, aby bylo v souladu s pravidly Světové obchodní organizace a dalšími mezinárodními závazky EU¹²“.

Tento mechanismus je alternativou k opatřením, která řeší riziko úniku uhlíku v rámci systému EU pro obchodování s emisemi¹³ („EU ETS“), a má zabránit tomu, aby úsilí Unie o snížení emisí bylo zmařeno nárůstem emisí mimo Unii v důsledku přesunu výroby nebo zvýšeného dovozu výrobků s nižšími emisemi uhlíku. Bez existence takového mechanismu by únik uhlíku mohl vést k celkovému nárůstu celosvětových emisí.

Pařížská dohoda zavazuje mezinárodní společenství k nepřetržitému navyšování cílů opatření v oblasti klimatu, která mají omezit nárůst průměrné globální teploty s cílem výrazně snížit rizika a dopady změny klimatu. Každá ze smluvních stran musí připravit svůj vlastní vnitrostátně stanovený příspěvek k dosažení tohoto celosvětového cíle, který bude odrážet její „nejvyšší možné ambice“, jakož i její „společné, i když rozdílné odpovědnosti a odpovídající schopnosti“ a „zvláštní vnitrostátní podmínky“¹⁴.

Pokud významný počet mezinárodních partnerů EU zastává politický přístup, v jehož důsledku nejsou jejich cíle v oblasti klimatu na stejné úrovni jako v EU, a rozdíly v ceně stanovené pro emise skleníkových plynů přetrvávají, existuje riziko úniku uhlíku. K úniku uhlíku dojde, pokud by podniky v některých průmyslových odvětvích nebo pododvětvích z důvodu rozdílných cílů souvisejících s politickými opatřeními v oblasti klimatu přesunuly výrobu do jiných zemí s méně přísnými emisními omezeními nebo pokud by dovozy z těchto zemí nahradily kvůli rozdílné politice v oblasti klimatu podobné výrobky, jejichž výroba je však spojena s nižšími emisemi skleníkových plynů. To by mohlo ohrozit účinnost politiky EU v oblasti snižování emisí a mohlo by to rovněž vést k celosvětovému nárůstu celkových emisí, což by ohrozilo snížení emisí skleníkových plynů, kterého je třeba nutně dosáhnout, má-li svět udržet průměrnou globální teplotu výrazně pod hranicí 2 °C oproti hodnotám před průmyslovou revolucí.

⁹ Usnesení Evropského parlamentu ze dne 10. března 2021 s názvem „Směrem k mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích, který bude slučitelný s pravidly WTO“.

¹⁰ Sdělení Komise ze dne 12. května 2021, Cesta ke zdravé planetě pro všechny (COM(2021) 400 final).

¹¹ Ustanovení čl. 191 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie.

¹² Sdělení Komise (2019). Zelená dohoda pro Evropu (COM(2019) 640 final), s. 4.

¹³ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES ze dne 13. října 2003 o vytvoření systému pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů v Unii a o změně směrnice Rady 96/61/ES (Úř. věst. L 275, 25.10.2003, s. 32).

¹⁴ Ustanovení čl. 4 odst. 3 Pařížské dohody.

V současné době se riziko úniku uhlíku v Unii řeší v rámci systému EU pro obchodování s emisemi. Jedná se o první mezinárodní systém pro obchodování s emisemi skleníkových plynů na světě, který byl zaveden v roce 2005. U odvětví, na něž se tento systém vztahuje a u nichž je riziko úniku uhlíku nejvyšší, je toto riziko v současné době řízeno přidělováním bezplatných povolenek a poskytováním kompenzací za zvýšené náklady na elektrickou energii podle pravidel pro poskytování státní podpory. Přidělování bezplatných povolenek v rámci systému EU pro obchodování s emisemi však oproti plnému obchodování s povolenkami formou dražby oslabuje cenový signál, který systém vysílá vůči zařízením, která jsou jejich příjemci. To má dopady na motivaci k investicím do dalšího snižování emisí skleníkových plynů.

Současně s tím, jak Unie zvyšuje své cíle v oblasti klimatu, se očekává, že se zvětší rozdíl oproti úrovni klimatických opatření ve třetích zemích, čímž vzroste riziko úniku uhlíku pro EU. To by bylo důsledkem neustálého navyšování cílů EU v oblasti snižování emisí skleníkových plynů, v jejichž rámci by měl být snížen celkový počet povolenek přidělovaných v rámci systému pro obchodování s emisemi. V důsledku toho dochází k zesílení signálu o ceně uhlíku, který vysílá systém EU pro obchodování s emisemi, což výrobce v Unii motivuje ke snižování svých emisí, ale zvětšuje se tím rozdíl oproti zemím, v nichž nejsou mechanismy pro stanovení ceny uhlíku zavedeny. Celkový rozsah bezplatného přidělování povolenek se bude navíc časem snižovat v souladu se snižováním emisního stropu.

S ohledem na výše popsané problémy se tento návrh zabývá otázkou, jak snížit emise skleníkových plynů v Unii a zároveň zabránit tomu, aby bylo toto úsilí o snížení emisí v celosvětovém měřítku zmařeno nárůstem emisí mimo Unii. V této souvislosti je návrh mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích předkládán s celkovým cílem řešit riziko úniku uhlíku za účelem boje proti změně klimatu prostřednictvím snížení emisí skleníkových plynů v Unii i v celosvětovém měřítku.

- **Soulad s platnými předpisy v této oblasti politiky**

V rámci balíčku „Fit for 55“ nepředstavuje mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích samostatné opatření. Jedná se o opatření v rámci politiky v oblasti klimatu, jehož cílem je zachovat integritu cílů EU v oblasti klimatu s ohledem na konečný cíl dosažení klimatické neutrality. Úlohou mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích je řešit riziko úniku uhlíku a posílit systém EU pro obchodování s emisemi. Systém EU pro obchodování s emisemi je tedy s mechanismem uhlíkového vyrovnání na hranicích silně provázán.

V rámci balíčku „Fit for 55“ se rovněž navrhuje revize systému EU pro obchodování s emisemi¹⁵. Ta zahrnuje rozšíření systému EU pro obchodování s emisemi na námořní dopravu, jakož i zavedení obchodování s emisemi do odvětví budov a silniční dopravy. Vyšší klimatické ambice navrhovaných změn systému EU pro obchodování s emisemi se projevují zejména v přísnějším emisním stropu, což znamená, že celkový počet dostupných povolenek klesne. Přísnější emisní strop má za následek zesílení signálu o ceně uhlíku. Cíl dosažení klimatické neutrality vytyčený EU a rozhodnutí zvýšit cíle v oblasti klimatu pro rok 2030 vedou i k rozsáhlejšímu přehodnocení stávajících opatření proti riziku úniku uhlíku. Zejména pak s ohledem na to, že bezplatné přidělování povolenek sice účinně zabraňuje rizikům úniku uhlíku, ale v porovnání s plným obchodováním s povolenkami formou dražby zeslabuje signál o ceně uhlíku vůči unijnímu průměru.

¹⁵ [Úřad pro publikace: vložte číslo navrhované revize systému EU pro obchodování s emisemi, jakmile bude k dispozici].

Jak je uvedeno v Zelené dohodě pro Evropu, mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích by zajistil, že cena dovezených produktů bude přesněji odrážet jejich obsah uhlíku. Toto opatření bylo navrženo tak, aby bylo v souladu s pravidly Světové obchodní organizace („WTO“) a dalšími mezinárodními závazky Unie. Předsedkyně Ursula von der Leyenová dále zdůraznila, že „za uhlík se musí platit – příroda už vysokou cenu zaplatila. Mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích by měl rovněž zahraniční producenty a dovozce v EU motivovat ke snižování emisí uhlíku¹⁶“.

Za tímto účelem by bylo z hlediska pochopení a dodržování požadavků stanovených v rámci mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích důležité navázat aktivní kontakt se třetími zeměmi. EU bude navíc jednat se třetími zeměmi, jejichž obchod s EU je tímto nařízením dotčen, aby posoudila možnosti dialogu a spolupráce ohledně provádění konkrétních prvků uvedeného mechanismu. Měla by rovněž posoudit, zda je možné s těmito zeměmi uzavřít dohody, které by zohledňovaly mechanismy pro stanovení ceny uhlíku zavedené těmito zeměmi.

Stávajícími mechanismy, které mají řešit riziko úniku uhlíku, jsou přidělování bezplatných povolenek v rámci systému EU pro obchodování s emisemi a v některých případech finanční opatření, kterými jsou kompenzovány nepřímé emisní náklady vzniklé zvýšením cen elektřiny v důsledku uplatňování systému EU pro obchodování s emisemi (nepřímé emisní náklady). Mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích je alternativou k těmto opatřením, a musel by je tedy časem nahradit. Aby však výrobci, dovozci a obchodníci měli možnost přizpůsobit se tomuto novému režimu, mělo by být omezení bezplatného přidělování povolenek prováděno pozvolna za současného postupného zavádění mechanismu uhlíkového vyrovnání, aby se zajistilo, že nedojde k jejich kumulaci.

- **Soulad s ostatními politikami Unie**

Unie se na mezinárodních fórech neobyčejně aktivně zasazuje o posílení celosvětových pravidel v oblasti životního prostředí a nabízí svým obchodním partnerům a méně rozvinutým zemím pomoc při jejich úsilí o snižování emisí uhlíku. Mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích doplní stávající mezinárodní opatření Unie v oblasti životního prostředí a podpoří snižování emisí uhlíku ve třetích zemích.

Unie od roku 1992 pracuje na vývoji společných řešení a napomáhá prosazování celosvětových opatření v boji proti změně klimatu. Opatření na úrovni EU by se měla konkrétně zaměřit na to, aby bylo zajištěno efektivní dodržení dlouhodobých cílů v oblasti klimatu vzhledem k vynaloženým nákladům při současném zajištění spravedlivého přístupu a ekologické vyváženosti. Vytvoření spolehlivého správního mechanismu zaručujícího dosažení klimatické neutrality EU do roku 2050 pomůže zajistit, že Unie při plnění tohoto cíle nesejde z cesty.

Komise v Akčním plánu EU: Vstříc nulovému znečištění ovzduší, vod a půdy¹⁷ rovněž oznámila, že bude prosazovat příslušné nástroje a pobídky k lepšímu provádění zásady „znečišťovatel platí“¹⁸ a k postupnému ukončení činností probíhajících ve smyslu „znečišťování zdarma“ s cílem maximalizovat synergie mezi snižováním emisí uhlíku a cílem nulového znečištění.

¹⁶ Projev o stavu Unie pronesený předsedkyní Komise Ursulou von der Leyenovou na plenárním zasedání Evropského parlamentu dne 16. září 2020.

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/SPEECH_20_1655

¹⁷ Sdělení Komise (2021). Cesta ke zdravé planetě pro všechny. (COM(2021) 400 final).

¹⁸ Ustanovení čl. 191 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie.

2. PRÁVNÍ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

• Právní základ

Pravomoci EU v oblasti změny klimatu potvrzují a upřesňují články 191 až 193 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU). Právním základem tohoto návrhu je čl. 192 odst. 1 SFEU. Podle článku 191 a čl. 192 odst. 1 SFEU přispívá Unie mimo jiné k sledování následujících cílů: zachování, ochraně a zlepšování kvality životního prostředí, podpoře opatření na mezinárodní úrovni určených k řešení regionálních a celosvětových problémů životního prostředí, a zejména boji proti změně klimatu.

• Subsidiarita (v případě nevýlučné pravomoci)

Změna klimatu představuje ze své podstaty přeshraniční problém, který nelze vyřešit pouze opatřeními na vnitrostátní či místní úrovni. Koordinovaná činnost na úrovni EU může účinně doplnit a podpořit vnitrostátní a místní opatření a posiluje opatření v oblasti klimatu. Opatření v oblasti klimatu je nutné koordinovat na unijní a pokud možno i na celosvětové úrovni a opatření na úrovni EU jsou odůvodněná na základě subsidiarity.

Zavedením mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích v celé EU bude vytvořen společný a jednotný rámec, který zajistí, že se na dovozy bude uplatňovat stejná cenová politika ohledně uhlíku, jaká se uplatňuje na vnitřním trhu EU. Jeho cíl je čistě environmentální a má přeshraniční rozměr, a proto se s ním členské státy nemohou vypořádat samostatně. Mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích by měl být vzhledem ke své environmentální povaze a v zájmu zamezení přeměrování obchodu účinnější, pokud bude na úrovni Unie uplatňován jednotným způsobem odrážejícím systém EU pro obchodování s emisemi, přičemž by měl být navržen tak, aby byl slučitelný s pravidly Světové obchodní organizace.

Mimoto, pokud by mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích nebyl uplatňován jednotně, podněcovalo by to jednání, které by vedlo k přeměrování obchodu a spekulativnímu výběru soudní příslušnosti, jelikož by vývozci ze třetích zemí dováželi zboží prostřednictvím jurisdikcí EU, které mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích uplatňují nejmírnějším způsobem.

Tato skutečnost není v rozporu s tím, že provádění a vymáhání bude svěřeno příslušným vnitrostátním orgánům; příslušné pravomoci by se však měly týkat pouze provádění a vymáhání.

• Proporcionalita

Cílem návrhu je řešit problém snižování emisí skleníkových plynů v Unii a zároveň zabránit tomu, aby bylo toto úsilí o snížení emisí zmařeno nárůstem emisí mimo Unii. Zvolená politická řešení jsou proto jasně předurčena záměrem dosáhnout cílů mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích, a sice řešit riziko úniku uhlíku za účelem boje proti změně klimatu snížením emisí skleníkových plynů v Unii i v celosvětovém měřítku.

Navrhovaný okruh výrobků zahrnutých do mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích je vymezen odvětvími a emisemi, na něž se vztahuje systém EU pro obchodování s emisemi, jehož odvětvové pokrytí je zase založeno na různých kvantitativních a kvalitativních kritériích souvisejících s environmentálními cíli uvedeného systému, a oblast působnosti mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích by měla být stanovena odkazem na určité zboží na základě

jeho zařazení v kombinované nomenklatuře¹⁹. To odpovídá záměrům, se kterými má být opatření přijato, a sice zajistit, aby se snížila rizika úniku uhlíku u některých energeticky náročných odvětví. Mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích vychází ze stejné logiky z hlediska klimatu jako systém EU pro obchodování s emisemi a zavádí se nejprve u odvětví, kde jsou emise v absolutních číslech nejvyšší, tedy tam, kde to má největší význam.

Obsah uhlíku ve výrobcích je základním prvkem mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích, neboť udává emise skleníkových plynů (v ekvivalentu oxidu uhličitého, „CO₂e“) uvolněné během jejich výroby v zahraničí. Jeho používání má zajistit, že s dováženými výrobky nebude zacházeno méně příznivě než s domácí produkcí vyrobenou v zařízeních, na něž se vztahuje systém EU pro obchodování s emisemi. Jelikož se na zařízení, na něž se vztahuje systém EU pro obchodování s emisemi, vztahuje cena uhlíku stanovená na základě jejich skutečných emisí, měly by být dovážené výrobky podléhající mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích posuzovány rovněž z hlediska svých skutečných emisí skleníkových plynů. Aby se však podniky mohly tomuto přístupu přizpůsobit, navrhuje se začít přechodným obdobím bez finančního vyrovnání.

Pokud jde o správu opatření, svěřeni pravomocí příslušným vnitrostátním orgánům by maximalizovalo účinnost jeho provádění a vymáhání tím, že by se zohlednily vnitrostátní zkušenosti se správou systému EU pro obchodování s emisemi. Uspořádání, v němž by hrály klíčovou úlohu příslušné vnitrostátní orgány v oblasti klimatu, do značné míry odráží uspořádání, které se v rámci systému EU ETS úspěšně používá již téměř deset let.

- **Volba nástroje**

Cílů tohoto návrhu lze nejlépe dosáhnout prostřednictvím nařízení. To zajistí přímou použitelnost řady ustanovení týkajících se zboží dováženého do celní unie. Toto nařízení navíc vyžaduje jednotné a soudržné uplatňování a vymáhání v celé Unii, aby bylo možné sledovat cíle uvedené v člancích 32 a 207 SFEU.

Rozdíly v tom, jakému riziku úniku uhlíku jsou jednotlivé členské země vystaveny, by odůvodňovaly opatření na vnitrostátní úrovni jen v omezené míře. Emise uhlíku se nesoustředí na jednom místě a mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích může stejně jako systém EU pro obchodování s emisemi dosáhnout větší účinnosti, pokud bude uplatňován v širším měřítku jednotným způsobem.

Z tohoto důvodu lze cílů tohoto návrhu nejlépe dosáhnout prostřednictvím nařízení. To zajistí přímou použitelnost jeho ustanovení.

Svěřeni určitých úkolů souvisejících s prováděním a vymáháním orgánům odpovědným za oblast klimatu a cel v členských státech by navíc řešilo technická a metodická omezení a zvýšilo účinnost.

3. VÝSLEDKY HODNOCENÍ *EX POST*, KONZULTACÍ SE ZÚČASTNĚNÝMI STRANAMI A POSOUZENÍ DOPADŮ

- **Konzultace se zúčastněnými stranami**

Pro účely vypracování tohoto návrhu Komise navrhla a provedla strategii konzultace se zúčastněnými stranami, která zahrnovala jak veřejné, tak cílené konzultace.

¹⁹ Nařízení Rady (EHS) č. 2658/87 ze dne 23. července 1987 o celní a statistické nomenklatuře a o společném celním sazebníku (Úř. věst. L 256, 7.9.1987, s. 1).

Dne 4. března 2020 bylo zveřejněno počáteční posouzení dopadů za účelem získání zpětné vazby. Do 1. dubna 2020²⁰ probíhala konzultace s cílem získat zpětnou vazbu k výchozím úvahám vztahujícím se k projektu. Během uvedeného konzultačního období bylo předloženo celkem 219 odpovědí, z nichž přibližně 150 pocházelo od oborových organizací, hospodářských sdružení a jednotlivých podniků, 20 od nevládních organizací, 20 od občanů a zbytek od expertních skupin, akademických/výzkumných institucí, odborových svazů a orgánů veřejné správy. Většina odpovědí pocházela z EU, 24 pak ze třetích zemí.

Celkově vzato, většina odpovědí vyjádřila mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích podporu, přičemž zbývající část byla přibližně stejným dílem rozdělena na odpovědi vyjadřující omezenou podporu a odpovědi, které mechanismus nepodpořily. Převážná většina odpovědí vyjádřila opatrnost ohledně koncipování opatření a požadovala, aby byly zváženy všechny možné varianty. Mezi klíčové oblasti, které byly zdůrazněny, patří mimo jiné dopad na hodnotové řetězce a závislost na dovozu surovin, zamezení nadměrným dopadům na konečné spotřebitele, provázání se systémem EU pro obchodování s emisemi a bezplatnými povolenkami, distribuční dopad v dotčených odvětvích a jednotlivých zemích, zejména rozvojových ekonomikách, a vzájemné působení mechanismu a stávajících opatření na ochranu obchodu v oblasti surovin.

V souladu s pokyny Komise pro zlepšování právní úpravy probíhala v období od 22. července do 28. října 2020 rovněž otevřená veřejná konzultace²¹. Cílem konzultace bylo shromáždit názory občanů a organizací na odůvodnění, cíle, možnou podobu a oblast působnosti iniciativy, jakož i na její dopady. Respondenti měli rovněž možnost nahrát svá stanoviska. Veřejné konzultace se zúčastnilo celkem 615 respondentů. Šest odpovědí z uvedeného počtu bylo duplicitních, platných příspěvků bylo tedy 609.

Pokud jde o problém úniku uhlíku, většina respondentů uvádí, že únik uhlíku je skutečným problémem a že mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích může řešit únik uhlíku, podpořit spotřebu výrobků s nízkými emisemi uhlíku v EU a stimulovat zavádění nízkouhlíkových technologií a ambiciózních politik v oblasti klimatu ve třetích zemích. Pokud jde o účinnost stávajících opatření v rámci systému EU pro obchodování s emisemi a pravidel pro poskytování státní podpory, jejichž cílem je omezit únik uhlíku, a o schopnost dalších regulačních opatření snížit emise skleníkových plynů, společnosti, hospodářská sdružení a orgány veřejné správy o nich smýšlejí pozitivně, kdežto občané a další zúčastněné strany jsou kritičtější. Respondenti navrhuji, aby se mechanismus uhlíkového vyrovnání zaměřil na výrobky, které jsou výsledkem činností, na něž se systém EU ETS již vztahuje (zejména ty, u nichž existuje největší riziko úniku uhlíku), a zohlednil celé hodnotové řetězce.

Kromě výše uvedeného se útvary Komise zapojily do rozsáhlých dvoustranných konzultací s orgány veřejné správy v EU a ve třetích zemích, hospodářskými sdruženími, jednotlivými společnostmi a nevládními organizacemi. Externí dodavatel zároveň provedl cílené konzultace, přičemž uskutečnil celkem 25 podrobných rozhovorů s vyššími vedoucími pracovníky a sdruženími z odvětví základních materiálů, výrobci, nevládními organizacemi a politickými činiteli. Rozhovory byly vedeny ve dvou kolech. V první fázi se nejprve uskutečnilo sedmnáct neformálních rozhovorů, na jejichž základě byly zjištěny příslušné problematické body a nezodpovězené otázky, které bylo třeba dále prozkoumat. Ve druhé fázi

²⁰ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12228-Zelena-dohoda-pro-Evropu-mechanismus-uhlikoveho-vyrovnani-na-hranicich-_cs

²¹ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12228-Zelena-dohoda-pro-Evropu-mechanismus-uhlikoveho-vyrovnani-na-hranicich-_cs

bylo provedeno osm dalších rozhovorů, aby se ověřilo, zda názory a obavy zjištěné při neformálních rozhovorech sdílí širší skupina zúčastněných stran. Sedmnáct zúčastněných stran zastupovalo průmysl, pět nevládní organizace a tři instituce členských států.

Výsledky veřejných a cílených konzultací umožnily Komisi shromáždit značný počet názorů a stanovisek vztahujících se k této iniciativě. Z veřejných i cílených konzultací vyplynula shoda na tom, že mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích musí řešit riziko úniku uhlíku a pomoci Unii dosáhnout jejích navýšených cílů v oblasti klimatu. Zpětná vazba získaná během těchto konzultací byla využita jako podklad pro volbu koncepčních prvků a upřednostňovaných variant tohoto politického opatření. Výsledek konzultace se zúčastněnými stranami je shrnut v příslušné příloze posouzení dopadů.

- **Sběr a využití výsledků odborných konzultací**

Přípravné kroky k návrhu vycházejí z řady studií a odborných konzultací, které analyzují možnou podobu a oblast působnosti mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích, jakož i jeho environmentální, sociální a ekonomické dopady.

Zejména byla provedena studie o ideální podobě uvedeného mechanismu a jeho odvětvovém pokrytí s využitím externích odborných konzultací, které si Komise vyžádala. Studie posoudila logiku opatření, vyhodnotila řadu alternativních variant a jejich proveditelnost, poskytla technické poradenství ohledně technických prvků a poskytla oporu pro výběr odvětví, na něž se má mechanismus vztahovat. Prvky této studie jsou představeny v posouzení dopadů²², přičemž Komise zveřejňuje i celou studii²³.

Kromě kvalitativní studie mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích bylo rovněž provedeno specializované kvantitativní posouzení dopadů s pomocí Společného výzkumného střediska Komise a externích odborných konzultací, přičemž první se zaměřilo na dopady uvedeného mechanismu na hmotné produkty a další se zabývalo jeho dopady na elektřinu. Tato kvantitativní posouzení poskytla přehled o environmentálních, hospodářských a sociálních dopadech iniciativy a jsou zveřejněna v rámci posouzení dopadů.

Analýza konečně vychází z rešerše další literatury, studií a vědeckých článků předložených akademickými pracovníky v rámci otevřené veřejné konzultace a dalších nezávislých studií.

- **Posouzení dopadů**

Výbor pro kontrolu regulace vydal k posouzení dopadů kladné stanovisko s výhradami a předložil návrhy na zlepšení²⁴. Zpráva o posouzení dopadů byla v tomto smyslu dále revidována, zejména bylo vynaloženo úsilí, aby bylo zajištěno, že navrhované opatření obстоjí samostatně, pokud jde o problém úniku uhlíku, a současně byla posílena jeho soudržnost s návrhem na revizi systému EU pro obchodování s emisemi, a dále vyjasněny klíčové dopady a institucionální rozhodnutí a podrobněji představena stanoviska různých skupin zúčastněných stran.

Mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích řeší problém, jak snížit emise skleníkových plynů v EU a zároveň zabránit tomu, aby bylo toto úsilí o snížení emisí zmařeno nárůstem emisí mimo Unii (únik uhlíku). Aby se zohlednil tento dynamický rámec, základ, z něhož posouzení dopadů vycházelo, odrážel skutečnost, že se mechanismus uhlíkového vyrovnání

²² [Úřad pro publikace: po zveřejnění vložte odkaz na posouzení dopadů].

²³ [Úřad pro publikace: po zveřejnění vložte odkaz na studii].

²⁴ [Úřad pro publikace: po zveřejnění vložte odkazy na souhrnný přehled a kladné stanovisko Výboru pro kontrolu regulace.]

na hranicích předkládá na pozadí nově dohodnutého cíle EU snížit čisté emise skleníkových plynů alespoň o 55 % (v porovnání s rokem 1990).

S ohledem na tento dynamický rámec bylo posouzeno šest různých variant, které byly všechny navrženy tak, aby zohledňovaly požadavky Světové obchodní organizace a mezinárodní závazky EU, jako jsou dohody o volném obchodu uzavřené Unií nebo Smlouva o Energetickém společenství.

První variantou mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích je dovozní uhlíková daň, kterou by platil dovozce při vstupu výrobků do EU. Daň by vybíraly celní orgány na hranicích na základě daně odrážející cenu uhlíku v Unii v kombinaci se standardní uhlíkovou náročností příslušných výrobků. Dovožci by měli možnost uplatnit snížení závazku v rámci mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích na základě své vlastní uhlíkové stopy a ceny uhlíku zaplacené v zemi výroby.

Druhá varianta spočívá v tom, že by se na dovoz uplatňoval systém kopírující režim systému EU pro obchodování s emisemi, který se vztahuje na domácí produkci. Tato varianta obnáší – podobně jako systém povolenek v rámci systému EU ETS – odevzdávání certifikátů („certifikáty CBAM“) ze strany dovozců na základě intenzity emisí obsažených ve výrobcích, které dovážejí do Unie, zakoupených za cenu odpovídající v daném okamžiku ceně povolenek v rámci EU ETS. Tyto certifikáty nebudou propojeny se systémem povolenek v rámci EU ETS, ale budou odrážet jejich cenu, aby byl zajištěn jednotný přístup při stanovování cen v souladu se systémem EU ETS. Prodej certifikátů CBAM budou řídit vnitrostátní orgány odpovědné za ochranu klimatu a dovozci těmto orgánům pověřeným správou mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích předloží prohlášení o ověřeném obsahu emisí v dovážených výrobcích a odevzdají jim určitý počet certifikátů CBAM odpovídající deklarovaným emisím. K předložení prohlášení a odevzdání certifikátů dojde – podobně jako v rámci systému EU pro obchodování s emisemi – při každoročním vypořádání v roce následujícím po roce dovozu, a to na základě ročních objemů obchodního dovozu. Intenzita emisí uhlíku u výrobků by vycházela ze standardních hodnot; dovozci by však měli možnost při každoročním vypořádání uplatnit snížení závazku v rámci mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích na základě své individuální produkce emisí. Rovněž by měli právo uplatnit snížení závazku v rámci uvedeného mechanismu ve vztahu k ceně uhlíku zaplacené v zemi výroby (na niž se nevztahuje žádná vývozní sleva ani jiná forma náhrady při vývozu).

Varianta č. 3 funguje stejným způsobem jako varianta č. 2, cena uhlíku u dováženého zboží je však založena na skutečných emisích vyprodukovaných výrobcí ze třetích zemí, a nikoli na standardní hodnotě vycházející z průměrných hodnot, kterých dosahují výrobci v EU. V rámci této varianty bude dovozce povinen vykázat skutečné emise obsažené ve výrobku a odevzdat odpovídající počet certifikátů CBAM.

Varianta č. 4 by se uplatňovala stejným způsobem jako varianta č. 3. Spočívá v tom, že by dovozci ve vztahu k dováženým výrobkům odevzdávali certifikáty CBAM. Tato varianta však rovněž počítá s desetiletým zaváděcím obdobím počínaje rokem 2026, během něhož by byl postupně snižován počet povolenek bezplatně přidělovaných v rámci systému EU pro obchodování s emisemi o 10 procentních bodů ročně za současného postupného zavádění mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích. Během tohoto postupného zavádění by byl mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích uplatňován v omezené míře úměrně k množství bezplatných povolenek rozdělených v daném odvětví.

Varianta č. 5 je obměnou varianty č. 3, přičemž oblast působnosti mechanismu by zahrnovala i navazující články hodnotového řetězce. Mechanismus by se vztahoval na materiály s vysokým obsahem emisí uhlíku, které jsou součástí polotovarů a konečných výrobků, ve všech článcích hodnotového řetězce. U dovozů by mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích opět vycházel ze skutečných emisí vyprodukovaných výrobcí ze třetích zemí.

Varianta č. 6 spočívá ve výběru spotřební daně z materiálů s vysokým obsahem emisí uhlíku, která by se vztahovala na spotřebu jak domácích, tak i dovážených výrobků v Unii, při současném zachování systému EU pro obchodování s emisemi, včetně bezplatného přidělování povolenek, vztahujícího se na produkci v EU.

Pokud jde o účinnost mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích s ohledem na jeho celkový cíl řešit riziko úniku uhlíku za účelem boje proti změně klimatu snížením emisí skleníkových plynů v Unii i v celosvětovém měřítku, z posouzení dopadů vyplynulo, že všechny zvažované varianty by měly pozitivní dopad. V tomto ohledu bylo zjištěno, že všechny zvažované varianty mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích by vedly k výraznějšímu snížení emisí v unijních odvětvích, ve kterých by se mechanismus uplatňoval, v porovnání se snížením, kterého by bylo dosaženo pouze na základě zvýšených cílů a přidělování bezplatných povolenek. Pokud jde o motivování výrobců ze třetích zemí k přechodu na čistší výrobní procesy, přinášejí všechny zvažované varianty mechanismu pozitivní výsledky. S ohledem na tato hlediska jsou obzvláště účinné varianty, které umožňují prokázat skutečné emise, přičemž varianty č. 3, 4 a 5 rovněž vykazují výrazné pozitivní výsledky. Bylo zjištěno, že všechny varianty jsou v souladu se systémem EU ETS.

Pokud jde o zajištění ochrany proti úniku uhlíku, výraznější pozitivní dopad přináší varianta č. 4 a dále varianty č. 3 a 5, kdežto varianty č. 1, 2 a 6 by byly méně účinné. Všechny zvažované varianty jsou koncipovány tak, aby braly ohled na mezinárodní závazky EU.

Mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích se bude vztahovat na dovoz zboží za cenu uhlíku stanovenou systémem EU pro obchodování s emisemi prostřednictvím systému dražeb. Dovozcům by byla účtována příslušná částka buď na základě standardní hodnoty, nebo na základě skutečných emisí obsažených v dováženém zboží. Pokud by měli dovozci možnost prokázat, že je uhlíková účinnost jimi dováženého výrobku lepší než standardní hodnota, zvýšilo by to složitost systému, ale zároveň by je to motivovalo ke snižování emisí u oné části materiálů, kterou vyvážejí do EU.

Dopad mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích na zaměstnanost je celkově vzato omezený. Změny v zaměstnanosti do značné míry závisejí na zachování (či zrušení) přidělování bezplatných povolenek. V případě zachování přidělování bezplatných povolenek dojde k mírnému nárůstu zaměstnanosti v odvětvích, na něž se mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích vztahuje. Úplné zrušení přidělování bezplatných povolenek bez zavedení mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích povede k nejvyšším ztrátám pracovních míst. Uplatňování mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích na hmotné průmyslové produkty bude mít na spotřebitelské ceny pravděpodobně omezený dopad, protože uvedené opatření se zaměřuje na výrobky v odvětvích na začátku hodnotového řetězce a na zboží určené ke konečné spotřebě působí pouze nepřímo.

Předpokládá se, že dovozcům se sídlem v Unii, kteří by podléhali povinnostem vyplývajícím z mechanismu uhlíkového vyrovnání, by vznikly náklady na dodržování souvisejících předpisů. Přitom by bylo možno vycházet buď ze standardní hodnoty, nebo z předložených ověřených informací o skutečných emisích. Zatímco monitorování těchto skutečných emisí by

probíhalo mimo Unii, odpovědnost – a tedy i související náklady – za předložení ověření ohledně tohoto monitorování příslušným orgánům by nesli dovozci. U variant č. 1, 2, 3, 4 a 5, kdy jsou emise deklarovány pomocí standardní hodnoty, není nutné monitorovat emise vyprodukované při výrobním procesu, a proto také vznikají jen omezené náklady. Pokud se však dovozci rozhodnou uplatnit skutečné emise vyprodukované při výrobním procesu, podniku monitorováním vzniknou dodatečné náklady. V případě varianty č. 6 musí být stanoveny standardní hodnoty jak pro materiály, tak pro konečné výrobky. Administrativní zátěž pro výrobce materiálů v EU je poměrně nízká, což znamená, že výrobci nemusí prokazovat uhlíkovou náročnost své produkce.

Výroba elektřiny je řešena jiným způsobem než u hmotných produktů. Při uplatnění mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích na odvětví elektrické energie je nutno zohlednit jedinečnou povahu elektřiny, která ji odlišuje od základních materiálů, včetně způsobů jejího rozvodu prostřednictvím omezených monopolních sítí a širokého souboru technologií používaných k její výrobě.

V souladu s postupy používanými u hmotných produktů je třeba stanovit referenční hodnotu pro emise obsažené v dovážené elektřině v souvislosti se stanovením odpovídajícího závazku vyplývajícího z mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích. Ke stanovení referenční hodnoty pro emise obsažené ve vyrobené elektřině se používají dvě alternativní možnosti, a to a) průměrná intenzita emisí skleníkových plynů vztahující se ke skladbě zdrojů elektrické energie v EU a b) průměrný emisní faktor skleníkových plynů vztahující se ke skladbě zdrojů elektrické energie v EU. Stejně jako u ostatních variant by však dovozci měli i nadále možnost prokázat, že jejich emise na úrovni zařízení jsou nižší než výše zmíněné referenční hodnoty.

Na základě výše uvedených skutečností dospělo posouzení dopadů k závěru, že varianta č. 4 přináší oproti všem ostatním variantám jasné výhody. Navrhuje se proto zavést mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích na vybrané výrobky v podobě certifikátů CBAM vycházejících ze skutečných emisí. Mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích se rovněž navrhuje zavádět postupně při současném odpovídajícím snižování počtu bezplatně přidělovaných povolenek v příslušných zařízeních, na něž se vztahuje systém EU pro obchodování s emisemi. Tato varianta zajišťuje vysokou úroveň účinnosti mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích.

Systém založený na skutečných emisích obsažených v dováženém zboží zaručuje spravedlivé a rovné zacházení s veškerým dovozem a úzké navázání na systém EU pro obchodování s emisemi. Systém mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích však bude nutné doplnit o možnost vycházet při výpočtech ze souboru standardních hodnot, které se použijí v případech, kdy nebudou k dispozici dostatečné údaje o emisích. Standardní hodnota by navíc mohla být používána i během počáteční přechodné fáze, kdy dovozci možná ještě nebudou schopni předložit údaje o skutečných emisích požadované systémem. Tato varianta bude muset být koncipována tak, aby v plném rozsahu zohlednila mezinárodní závazky EU, zejména pravidla Světové obchodní organizace, a proto bude nezbytné zajistit, aby v případě uplatnění standardní hodnoty měli dovozci za všech okolností možnost prokázat, že na základě emisí, které skutečně vyprodukují, dosahují lepší než této hodnoty. Pokud jde o postupné zavádění mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích a odpovídající postupné ukončování přidělování bezplatných povolenek, bude navíc třeba zajistit, aby s dováženým zbožím nebylo nikdy během tohoto období zacházeno méně příznivě než s domácí produkcí vyrobenou v EU.

Zavedení certifikátů CBAM vycházejících ze skutečných emisí by kromě toho chránilo před rizikem úniku uhlíku a zároveň motivovalo výrobce ze třetích zemí k přechodu na čistší výrobní procesy, s případným využitím oficiální rozvojové pomoci.

Pokud jde o elektřinu, upřednostňovanou variantou je uplatňovat mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích založený na emisním faktoru uhlíku, včetně možnosti, aby dovozci prokázali, že jsou jimi produkovány emise nižší. Obě varianty přispívají ke snížení rizik úniku uhlíku tím, že ze střednědobého hlediska odrazují od budování zdrojů pro výrobu elektrické energie s vysokými emisemi uhlíku v blízkosti hranic EU, které by mohly nahradit zdroje se sídlem v EU, které čelí rostoucím nákladům na snížení emisí uhlíku. Varianta založená na emisním faktoru uhlíku však účinněji zamezuje úniku uhlíku a zároveň udržuje administrativní náklady na nízké úrovni.

V případě výběru varianty č. 4 pro hmotné produkty a emisního faktoru uhlíku pro elektřinu by byl zaveden přiměřený mechanismus pro řešení změny klimatu prostřednictvím snížení emisí skleníkových plynů v Unii, který by zároveň bránil tomu, aby byly tyto emise nahrazeny emisemi produkovánými mimo Unii. Postupné ukončování přidělování bezplatných povolenek v rámci systému EU pro obchodování s emisemi v dotčených odvětvích spolu s postupným zaváděním mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích by navíc zajistilo opatrný a předvídatelný přechod pro podniky a správní orgány.

- **Účelnost právních předpisů a zjednodušení**

Z posouzení dopadů vyplývá, že malým a středním podnikům by v souvislosti s dodržováním předpisů vztahujících se k mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích vznikly relativně vyšší náklady ve srovnání s velkými podniky. Na základě aktuálně dostupných údajů nebylo možné vyčíslit přesnou míru rozdílu mezi těmito dvěma skupinami.

Vzhledem k tomu, že se mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích zavádí nejprve u dovozů několika základních materiálů a výrobků z těchto materiálů, budou zasaženy především velké podniky. Praktický dopad opatření souvisejících s dovozem na malé a střední podniky by byl proto malý, ačkoli by byl oproti velkým podnikům relativně vyšší, pokud porovnáme jejich příslušné objemy dovozu. Z tohoto důvodu nebyl v rámci posouzení dopadů proveden test dopadů na malé a střední podniky (MSP), ani nedošlo ke konzultaci speciálně zaměřené na MSP, ačkoli názory MSP a důsledky pro tyto podniky byly vyhodnoceny v rámci online veřejné konzultace vedené Komisí.

I z těchto důvodů se v tomto nařízení nepočítá s žádnými zvláštními opatřeními pro malé a střední podniky.

- **Základní práva**

Návrh dodržuje základní práva a ctí zásady uznávané zejména Listinou základních práv Evropské unie²⁵. Přispívá zejména k dosažení cíle vysoké úrovně ochrany životního prostředí v souladu se zásadou udržitelného rozvoje podle článku 37 Listiny.

4. ROZPOČTOVÉ DŮSLEDKY

Většina příjmů plynoucích z mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích bude směřovat do rozpočtu EU²⁶. Na mimořádném zasedání Evropské rady konaném ve dnech 17. až 21.

²⁵ Úř. věst. C 326, 26.10.2012, s. 391.

července 2020²⁷ se vedoucí představitelé EU dohodli na nástroji na podporu oživení NextGenerationEU. Uvedený nástroj poskytne EU nezbytné prostředky k řešení problémů, které představuje pandemie COVID-19, a v rámci toho podpoří investice do ekologické a digitální transformace. Za účelem jeho financování si Komise bude moci vypůjčit na finančních trzích až 750 miliard EUR. V této souvislosti se Evropský parlament, Rada a Komise dohodly na tom, že orgány budou „usilovat o zavedení dostatečných nových vlastních zdrojů s cílem pokrýt částku, která odpovídá očekávaným výdajům spojeným se splácením“ nástroje NextGenerationEU²⁸. Komise se zavázala předložit v první polovině roku 2021 návrhy týkající se nových vlastních zdrojů, které by zahrnovaly mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích.

5. OSTATNÍ PRVKY

• Plány provádění a způsob monitorování, hodnocení a podávání zpráv

V rámci celkového balíčku opatření v oblasti životního prostředí přijatých a uplatňovaných EU, která dokládají pokračující úsilí EU o dosažení vyšších cílů v oblasti životního prostředí v porovnání s mnoha našimi obchodními partnery, se považuje za vhodné zahájit co možná nejdříve přechod od systému, v němž se únik uhlíku řeší bezplatným přidělováním povolenek, k systému, v němž je únik uhlíku ve vztahu k dovozům řešen spravedlivým způsobem pomocí mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích, přičemž je třeba zohlednit technickou a ekonomickou proveditelnost, včetně správních překážek a legitimních očekávání všech hospodářských subjektů.

Souběžné vyvážení těchto několika cílů hovoří ve prospěch toho, aby bylo co možná nejdříve zahájeno postupné zavádění mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích, aby se hospodářské subjekty mohly během počáteční a poměrně krátké pilotní fáze, během níž nebude uplatňováno finanční vyrovnání, přizpůsobit novému systému, včetně jeho dalších administrativních požadavků, a správní orgány mohly získat zkušenosti s fungováním nového systému.

Jakmile bude tato pilotní fáze dokončena, proces přechodu od přidělování bezplatných povolenek k mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích se citelně urychlí, přičemž bude zajištěno, aby v plném souladu s mezinárodními závazky a právy EU nedocházelo k diskriminaci mezi domácím a dovezeným zbožím nebo mezi zbožím dovezeným z různých zemí.

Komise zajistí, aby byly zavedeny mechanismy sloužící k monitorování a hodnocení fungování mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích, včetně jeho uplatňování vůči podvodným praktikám, a vyhodnotí ho ve vztahu k hlavním cílům tohoto politického opatření. Jelikož je mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích jedním z politických opatření navrhovaných v rámci balíčku „Fit for 55“, mohlo by být monitorování a hodnocení prováděno v souladu s ostatními politickými opatřeními navrhovanými v rámci uvedeného balíčku.

²⁶ Rozhodnutí Rady (EU, Euratom) 2020/2053 ze dne 14. prosince 2020 o systému vlastních zdrojů Evropské unie a o zrušení rozhodnutí 2014/335/EU, Euratom (Úř. věst. L 424, 15.12.2020, s. 1).

²⁷ Viz [závěry Evropské rady, 17.–21. července 2020](#).

²⁸ Interinstitucionální dohoda ze dne 16. prosince 2020 mezi Evropským parlamentem, Radou Evropské unie a Evropskou komisí o rozpočtové kázní, spolupráci v rozpočtových záležitostech a řádném finančním řízení, jakož i o nových vlastních zdrojích, včetně plánu zavádění nových vlastních zdrojů (Úř. věst. L 433I, 22.12.2020, s. 28).

Před koncem přechodného období předloží Komise Evropskému parlamentu a Radě zprávu o uplatňování nařízení a popřípadě i legislativní návrh na rozšíření působnosti mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích na jiné zboží než zboží uvedené v příloze I, případně i na další emise, a předloží další případné změny s cílem zlepšit jeho fungování. Za tímto účelem je nezbytné nejprve monitorovat působení mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích.

- **Podrobné vysvětlení konkrétních ustanovení návrhu**

Kapitola I obsahuje obecná ustanovení, včetně předmětu, oblasti působnosti návrhu (články 1 a 2) a vymezení klíčových pojmů (článek 3). Příloha I podrobně vymezuje oblast působnosti návrhu a uvádí seznam zboží a emisí skleníkových plynů, které se vztahují k jednotlivému zboží. Příloha II uvádí země a území původu, na něž se opatření nevztahuje.

Kapitola II obsahuje ustanovení o právech a povinnostech deklarantů zboží. Konkrétně obsahuje ustanovení o podmínkách vztahujících se k žádosti o schválení dovozu zboží podléhajícího mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích (články 4 a 5), povinnosti schváleného deklaranta předložit do 31. května každého roku roční prohlášení vztahující se k mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích a obsahu uvedeného prohlášení (článek 6), zásadách pro výpočet emisí obsažených ve zboží dovezeném do EU během předchozího kalendářního roku (článek 7, který je podrobněji rozveden v příloze III) a postupu ověřování těchto emisí akreditovanými ověřovateli (článek 8, který je v přílohách IV a V doplněn o požadavky na výkaznictví a zásady ověřování). Stanoví rovněž zásady pro zohlednění ceny uhlíku zaplacené ve třetích zemích (článek 9). Článek 10 konečně stanoví, že provozovatel zařízení ve třetí zemi má možnost požádat Komisi o zařazení do ústřední databáze. Po registraci v uvedené databázi se provozovatel může rozhodnout, že schválenému deklarantovi zpřístupní informace o ověřených obsažených emisích. Schválený deklarant může použít tyto zpřístupněné informace ke splnění povinnosti uvést ověřené informace o obsažených emisích při dovozu zboží vyrobeného v zařízení zapsaném v ústřední databázi do Unie.

V kapitole III jsou uvedena obecná ustanovení o správním uspořádání příslušných vnitrostátních orgánů, úloze Komise – i jakožto hlavního správce – a zveřejňování informací (články 11, 12, 13 a 15). Uvedená kapitola rovněž obsahuje ustanovení o hlavních charakteristikách vnitrostátních registrů a jejich účtů (články 14 a 16) a rozhodnutích správních orgánů týkajících se schválení dovozu (článek 17), akreditaci ověřovatelů (článek 18) a přezkumu prohlášení předkládaných v rámci mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích (článek 19).

Kapitola IV obsahuje ustanovení týkající se certifikátů CBAM. Články 20 až 24 stanoví podrobná pravidla týkající se životního cyklu certifikátů CBAM od jejich prodeje až po kontrolu jejich odevzdání či jejich případný zpětný odkup a konečné zrušení jejich platnosti. Článek 20 se podrobně zabývá prodejem certifikátů příslušnými orgány. Článek 21 upravuje výpočet ceny certifikátů, který jednou týdně provádí Komise. Článek 22 stanoví postupy, které mají zajistit, aby každý schválený deklarant splnil svou povinnost odevzdat certifikáty ve vnitrostátním registru. Článek 23 stanoví právo schváleného deklaranta požádat příslušný orgán o zpětný odkup omezeného počtu certifikátů CBAM, které po odevzdání zůstanou na jeho účtu. Článek 24 konečně upřesňuje, že do 30. června každého roku je příslušný orgán povinen zrušit platnost certifikátů, které zůstanou na účtu každého deklaranta po odevzdání certifikátů a případném zpětném odkupu.

Kapitola V se zabývá tím, jak by celní orgány měly postupovat při správě zboží na hranicích (článek 25). V kapitole VI jsou stanoveny pokuty za nedodržení předpisů (článek 26) a pro případ změny struktury obchodu je stanoveno zvláštní ustanovení o obcházení (článek 27).

Kapitola VII obsahuje ustanovení o výkonu pravomoci přenesené na Komisi, které ji opravňuje přijímat akty v přenesené pravomoci (článek 28), a přezkumném postupu v případě prováděcích aktů (článek 29). Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci je uvedena v článcích 2, 18 a 27. Články 2, 5 až 9, 21, 25, 31, 33 a 35 obsahují ustanovení o prováděcích pravomocích.

Kapitola VIII obsahuje v článku 30 ustanovení o hodnocení nařízení a jeho přezkumu.

Kapitola IX (článek 31) se zabývá omezením rozsahu povinnosti vyplývající z mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích, které má odrážet přechodné přidělování bezplatných povolenek v rámci systému EU ETS v zařízeních, která v Unii vyrábějí stejné druhy zboží, na něž se vztahuje tento návrh.

Kapitola X obsahuje zvláštní ustanovení, která se použijí během počátečního přechodného období. Na základě těchto ustanovení se v prvních letech použije mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích bez finančního vyrovnání, který bude zaměřen na sběr údajů a zvyšování povědomí o mechanismu u deklarantů. V souladu s ustanoveními článku 32 bude toto přechodné období trvat tři roky, od 1. ledna 2023 do 31. prosince 2025. Deklaranti budou čtvrtletně hlásit obsažené emise odpovídající jejich dovozu za předchozí čtvrtletí, přičemž uvedou podrobnosti o přímých a nepřímých emisích a vykážou cenu uhlíku zaplacenou v zahraničí. Celní orgány deklaranty uvědomí o jejich povinnostech vyplývajících z mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích a budou si vyměňovat informace s příslušnými orgány.

Kapitola XI konečně uvádí, kdy návrh vstoupí v platnost, přičemž některá ustanovení se použijí pouze během přechodného období a jiná se začnou používat v roce 2026 (článek 36).

Návrh

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY,**kterým se zavádí mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích**

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 192 odst. 1 této smlouvy,
s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru¹,

s ohledem na stanovisko Výboru regionů²,

v souladu s řádným legislativním postupem,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Ve svém sdělení o Zelené dohodě pro Evropu³ Komise vytyčila novou strategii růstu, jejímž cílem je transformovat Unii na spravedlivou a prosperující společnost s moderní a konkurenceschopnou ekonomikou efektivně využívající zdroje, která v roce 2050 nebude produkovat žádné čisté emise (emise po odečtení pohlcených emisí) skleníkových plynů a ve které bude hospodářský růst oddělen od využívání zdrojů. Dalším cílem Zelené dohody pro Evropu je chránit, zachovávat a posilovat přírodní kapitál EU a chránit zdraví a blahobyt občanů před environmentálními riziky a dopady. Tato transformace musí současně být spravedlivá a inkluzivní, aby nikdo nezůstal opomenut. Komise ve svém Akčním plánu EU: Vstříc nulovému znečištění ovzduší, vod a půdy⁴ rovněž oznámila, že bude prosazovat příslušné nástroje a pobídky k lepšímu provádění zásady „znečišťovatel platí“ vymezené v čl. 191 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU) a k postupnému ukončení činností probíhajících ve smyslu „znečišťování zdarma“ s cílem maximalizovat synergie mezi snižováním emisí uhlíku a cílem nulového znečištění.
- (2) Pařížská dohoda⁵ přijatá v prosinci roku 2015 v rámci Rámcové úmluvy Organizace spojených národů o změně klimatu (UNFCCC) vstoupila v platnost v listopadu roku 2016. V článku 2 Pařížské dohody se její smluvní strany zavázaly, že udrží nárůst průměrné globální teploty výrazně pod hranicí 2 °C oproti hodnotám před průmyslovou revolucí a budou usilovat o to, aby nárůst teploty nepřekročil hranici 1,5 °C oproti hodnotám před průmyslovou revolucí.

¹ Úř. věst. C, , s. . [Úřad pro publikace: vložte číslo stanoviska]

² Úř. věst. C, , s. . [Úřad pro publikace: vložte číslo stanoviska]

³ Sdělení Komise ze dne 11. prosince 2019 o Zelené dohodě pro Evropu (COM(2019) 640 final).

⁴ Sdělení Komise ze dne 12. května 2021, Cesta ke zdravé planetě pro všechny (COM(2021) 400).

⁵ Úř. věst. L 282, 19.10.2016, s. 4.

- (3) Jádrem Zelené dohody pro Evropu je řešení klimatických problémů a dalších problémů souvisejících se životním prostředím a dosažení cílů Pařížské dohody. S ohledem na velmi závažné dopady pandemie COVID-19 na zdraví a hospodářský blahobyt občanů Unie hodnota Zelené dohody pro Evropu jenom vzrostla.
- (4) Unie se zavázala snížit do roku 2030 emise skleníkových plynů v celém svém hospodářství nejméně o 55 % oproti stavu v roce 1990, jak je uvedeno ve zprávě o aktualizaci vnitrostátně stanoveného příspěvku Evropské unie a jejích členských států předložené sekretariátu UNFCCC jménem Evropské unie a jejích členských států⁶.
- (5) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1119⁷ zakotvilo v právním řádu cíl dosažení klimatické neutrality v celém hospodářství do roku 2050. Uvedené nařízení rovněž stanoví závazný závazek Unie snížit emise skleníkových plynů do roku 2030 alespoň o 55 % oproti stavu v roce 1990.
- (6) Zvláštní zpráva Mezivládního panelu pro změnu klimatu (IPCC) o dopadech globálního oteplení o 1,5 °C ve srovnání s úrovní před průmyslovou revolucí a o souvisejících plánech pro snižování celosvětových emisí skleníkových plynů⁸ poskytuje pevný vědecký základ pro boj proti změně klimatu a dokládá potřebu posílit opatření v této oblasti. Tato zpráva potvrzuje, že má-li se snížit pravděpodobnost výskytu extrémních povětrnostních jevů, je třeba bezodkladně snížit emise skleníkových plynů, a že nárůst celosvětové teploty v rámci změny klimatu nesmí přesáhnout hranici 1,5 °C.
- (7) Unie provádí ambiciózní politiku v oblasti klimatu a zavedla regulační rámec pro dosažení svého cíle v oblasti snižování emisí skleníkových plynů do roku 2030. Právní předpisy provádějící tento cíl zahrnují mimo jiné směrnici Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES⁹, kterou se zavádí systém pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů v Unii (EU ETS) a jednotná cenová politika u emisí skleníkových plynů na úrovni Unie pro energeticky náročná odvětví a pododvětví, nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/842¹⁰, které zavádí vnitrostátní cíle pro snížení emisí skleníkových plynů do roku 2030, a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/841¹¹, které členským státům ukládá, aby vyvážily emise skleníkových plynů vznikající při využívání půdy pohlcováním emisí z atmosféry.

⁶ [Rada](#) Evropské unie ST/14222/1/20/REV1.

⁷ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1119 ze dne 30. června 2021, kterým se stanoví rámec pro dosažení klimatické neutrality a mění nařízení (EU) 2018/1999 (evropský právní rámec pro klima) (Úř. věst. L 243, 9.7.2021, s. 1).

⁸ Mezivládní panel pro změnu klimatu (IPCC), 2018: Globální oteplení o 1,5 °C. Zvláštní zpráva Mezivládního panelu pro změnu klimatu (IPCC) o dopadech globálního oteplení o 1,5 °C ve srovnání s úrovní před průmyslovou revolucí a o souvisejících plánech pro snižování celosvětových emisí skleníkových plynů v kontextu posilování celosvětové reakce na hrozbu změny klimatu, udržitelného rozvoje a úsilí o vymýcení chudoby [Masson-Delmotte, V., P. Zhai, H.-O. Pörtner, D. Roberts, J. Skea, P.R. Shukla, A. Pirani, W. Moufouma-Okia, C. Péan, R. Pidcock, S. Connors, J.B.R. Matthews, Y. Chen, X. Zhou, M.I. Gomis, E. Lonnoy, T. Maycock, M. Tignor a T. Waterfield (eds.)].

⁹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES ze dne 13. října 2003 o vytvoření systému pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů v Unii a o změně směrnice Rady 96/61/ES (Úř. věst. L 275, 25.10.2003, s. 32).

¹⁰ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/842 ze dne 30. května 2018 o závazném každoročním snižování emisí skleníkových plynů členskými státy v období 2021–2030 přispívajícím k opatřením v oblasti klimatu za účelem splnění závazků podle Pařížské dohody a o změně nařízení (EU) č. 525/2013 (Úř. věst. L 156, 19.6.2018, s. 26).

¹¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/841 ze dne 30. května 2018 o zahrnutí emisí skleníkových plynů a jejich pohlcování v důsledku využívání půdy, změn ve využívání půdy a lesnictví

- (8) Pokud významný počet mezinárodních partnerů Unie zastává politický přístup, v jehož důsledku nejsou jejich cíle v oblasti klimatu stejné jako v Unii, existuje riziko úniku uhlíku. K úniku uhlíku dojde, pokud by podniky v některých průmyslových odvětvích nebo pododvětvích kvůli nákladům souvisejícím s politickými opatřeními v oblasti klimatu přesunuly výrobu do jiných zemí nebo pokud by dovozy z těchto zemí nahradily podobné výrobky, jejichž výroba je však spojena s nižšími emisemi skleníkových plynů. To by mohlo vést k celosvětovému nárůstu celkových emisí, což by ohrozilo snížení emisí skleníkových plynů, kterého je třeba nutně dosáhnout, má-li svět udržet průměrnou globální teplotu výrazně pod hranicí 2 °C oproti hodnotám před průmyslovou revolucí.
- (9) Iniciativa pro zavedení mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích (CBAM) je součástí balíčku „Fit for 55“. Uvedený mechanismus má sloužit jako základní prvek souboru nástrojů EU pro splnění cíle dosažení klimatické neutrality Unie do roku 2050 v souladu s Pařížskou dohodou, a to tak, že bude řešit rizika úniku uhlíku vyplývající z navýšení cílů Unie v oblasti klimatu.
- (10) Stávajícími mechanismy, které mají řešit riziko úniku uhlíku v odvětvích nebo pododvětvích, v nichž únik uhlíku hrozí, jsou přechodné přidělování bezplatných povolenek v rámci systému EU pro obchodování s emisemi a finanční opatření, kterými jsou kompenzovány nepřímé náklady vynaložené na náklady spojené s emisemi skleníkových plynů promítnuté do cen elektřiny, jak je stanoveno v čl. 10a odst. 6, resp. článku 10b směrnice 2003/87/ES. Přidělování bezplatných povolenek v rámci systému EU pro obchodování s emisemi však oproti plnému obchodování s povolenkami formou dražby oslabuje cenový signál, který systém vysílá vůči zařízením, která jsou jejich příjemci, a ovlivňuje tak motivaci k investicím do dalšího snižování emisí.
- (11) Cílem mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích je nahradit tyto stávající mechanismy jiným přístupem k řešení rizika úniku uhlíku, který by zajišťoval, že se na dovozy i na domácí výrobky bude vztahovat stejný systém pro stanovení ceny uhlíku. Aby byl zajištěn plynulý přechod ze stávajícího systému bezplatných povolenek na mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích, měl by být uvedený mechanismus zaváděn postupně při současném postupném ukončování přidělování bezplatných povolenek v odvětvích, na něž se mechanismus vztahuje. Přechodné používání bezplatně přidělovaných povolenek EU ETS v kombinaci s mechanismem uhlíkového vyrovnání na hranicích by v žádném případě nemělo vést k tomu, že se zbožím Unie bude zacházeno příznivěji než se zbožím dovezeným na celní území Unie.
- (12) I když cílem mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích je zabránit riziku úniku uhlíku, toto nařízení by rovněž stimulovalo výrobce ze třetích zemí, aby používali technologie, které jsou účinnější z hlediska snižování emisí skleníkových plynů, a produkovali tak méně emisí na jednotku výstupu.
- (13) Mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích by měl jakožto nástroj sloužící k zamezení úniku uhlíku a snížení emisí skleníkových plynů zajistit, aby dovážené produkty podléhaly regulačnímu systému, který uplatňuje stejné uhlíkové náklady jako náklady, které by byly jinak hrazeny v rámci systému EU pro obchodování s emisemi. Mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích je klimatické opatření, které by mělo bránit riziku úniku uhlíku a napomáhat k plnění navýšených cílů Unie v oblasti

do rámce politiky v oblasti klimatu a energetiky do roku 2030 a o změně nařízení (EU) č. 525/2013 a rozhodnutí č. 529/2013/EU (Úř. věst. L 156, 19.6.2018, s. 1).

zmírňování změny klimatu a zároveň zajistit soulad s pravidly Světové obchodní organizace.

- (14) Toto nařízení by se mělo vztahovat na zboží dovezené na celní území Unie ze třetích zemí, kromě případů, kdy se na výrobu takového zboží již vztahuje systém EU pro obchodování s emisemi, který se tudíž vztahuje na třetí země nebo území, nebo systém pro stanovení ceny uhlíku, který je plně provázán se systémem EU pro obchodování s emisemi.
- (15) Aby bylo možné v případě budoucích dohod vyloučit z mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích třetí země nebo území plně začleněné do systému EU pro obchodování s emisemi nebo s tímto systémem provázané, měla by být na Komisi přenesena pravomoc přijímat akty v souladu s článkem 290 SFEU, pokud jde o změny seznamu zemí uvedeného v příloze II. Tyto třetí země nebo území by měly být naopak ze seznamu v příloze II vyřazeny a mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích by se na ně měl vztahovat, pokud není zboží vyvážené do Unie z jejich strany fakticky zatíženo cenou splatnou v rámci systému pro obchodování s emisemi.
- (16) Toto nařízení by se mělo vztahovat na kontinentální šelf a výlučnou ekonomickou zónu vyhlášenou členskými státy podle Úmluvy Organizace spojených národů o mořském právu¹², aby se zabránilo riziku úniku uhlíku v zařízeních na moři.
- (17) Emise skleníkových plynů, které mají být regulovány pomocí mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích, by měly odpovídat emisím skleníkových plynů, na něž se vztahuje příloha I směrnice 2003/87/ES o vytvoření systému EU ETS, a to emisím oxidu uhličitého (CO₂), případně oxidu dusného (N₂O) a zcela fluorovaných uhlovodíků (PFC). Mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích by se měl nejprve vztahovat na přímé emise těchto skleníkových plynů vyprodukované od okamžiku výroby zboží až do doby jeho dovozu na celní území Unie, a po uplynutí přechodného období a po dalším posouzení i na nepřímé emise, aby tak odrážel oblast působnosti systému EU pro obchodování s emisemi.
- (18) Společným cílem systému EU pro obchodování s emisemi a mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích je stanovit cenu emisí skleníkových plynů produkovaných ve stejných odvětvích a v souvislosti se stejným zbožím pomocí zvláštních povolenek nebo certifikátů. Oba systémy mají regulační povahu a jsou odůvodněny potřebou omezit emise skleníkových plynů v souladu s environmentálním cílem stanoveným v Unii.
- (19) Avšak zatímco systém EU pro obchodování s emisemi stanoví absolutní strop pro emise skleníkových plynů produkované při činnostech, na něž se tento systém vztahuje, a umožňuje s povolenkami obchodovat („obchodní systém stanovující stropy emisí“), v rámci mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích by neměla být stanovena množstevní omezení pro dovoz, aby bylo zajištěno, že nedojde k omezení obchodních toků. Systém EU pro obchodování s emisemi se kromě toho vztahuje na zařízení se sídlem v Unii, kdežto mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích by se měl vztahovat na některé zboží dovážené na celní území Unie.
- (20) Systém mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích má v porovnání se systémem EU pro obchodování s emisemi určité specifické rysy, včetně výpočtu ceny certifikátů CBAM, možností s uvedenými certifikáty obchodovat a jejich platnosti v průběhu času. Důvodem je potřeba zachovat účinnost mechanismu uhlíkového vyrovnání na

¹² Úmluva o mořském právu, Montego Bay, 10. prosince 1982.

hranicích jakožto dlouhodobého opatření zamezujícího úniku uhlíku a zajistit, aby správa systému nebyla nepřiměřeně zatěžující, pokud jde o povinnosti uložené hospodářským subjektům a zdroje vynakládané na tuto správu, a zároveň zachovat stejnou míru flexibility, která je k dispozici hospodářským subjektům v rámci systému EU pro obchodování s emisemi.

- (21) Aby byla zachována účinnost mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích jakožto opatření zamezujícího úniku uhlíku, musí uvedený mechanismus co nejvěrněji odrážet cenu v rámci systému EU pro obchodování s emisemi. Zatímco na trhu systému EU pro obchodování s emisemi se cena povolenek stanoví prostřednictvím dražeb, cena certifikátů CBAM by měla přiměřeně odrážet cenu dosaženou v dražbách na základě průměrných hodnot počítaných jednou týdně. Tyto průměrné týdenní ceny věrně odrážejí cenové výkyvy v rámci systému EU pro obchodování s emisemi a poskytují dovozčům přiměřenou možnost využít změn cen v systému EU pro obchodování s emisemi, zároveň však zajistí, že správní orgány budou stále schopny systém spravovat.
- (22) V rámci systému EU pro obchodování s emisemi určuje celkový počet vydaných emisních povolenek („strop“) jejich nabídku a poskytuje jistotu ohledně maximálních emisí skleníkových plynů. Cena uhlíku se určí na základě rovnováhy mezi touto nabídkou a poptávkou na trhu. Aby existoval cenový stimul, musí být povolenek na trhu omezené množství. Jelikož není možné stanovit strop pro počet certifikátů CBAM, které jsou k dispozici dovozčům, pak by se v případě, že by dovozci měli možnost převést uvedené certifikáty do následujícího období a obchodovat s nimi, mohlo stát, že by cena těchto certifikátů již neodrážela vývoj ceny v rámci systému EU pro obchodování s emisemi. To by oslabilo motivaci ke snižování emisí uhlíku ve vzájemném vztahu mezi domácím a dováženým zbožím, podpořilo únik uhlíku a narušilo celkový klimatický cíl mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích. Mohlo by to rovněž vést k tomu, že by hospodářské subjekty z různých zemí platily různé ceny. Omezení možnosti obchodovat s certifikáty CBAM a převést je do následujícího období je tudíž odůvodněno potřebou zabránit narušení účinnosti mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích a ohrožení jeho klimatického cíle a zajistit rovné zacházení s hospodářskými subjekty z různých zemí. Aby však dovozci měli i nadále možnost optimalizovat své náklady, mělo by toto nařízení počítat se systémem, v jehož rámci mohou správní orgány odkoupit od dovozců určité množství nadbytečných certifikátů. Toto množství je stanoveno tak, aby dovozci měli přiměřenou možnost optimálně ovlivnit své náklady po dobu platnosti certifikátů a zároveň byl zachován celkový účinek přenosu cen, čímž bude zajištěno dodržení environmentálního cíle opatření.
- (23) Jelikož se mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích vztahuje na zboží dovážené na celní území Unie, a nikoli na zařízení, bylo by nezbytné provést v režimu uvedeného mechanismu i určité úpravy a zjednodušení. Jedním z těchto zjednodušení by měl být deklarativní systém, v jehož rámci by byli dovozci povinni vykázat celkové ověřené emise skleníkových plynů obsažené ve zboží dovezeném v daném kalendářním roce. Měl by být rovněž použit jiný harmonogram než u cyklu dodržování požadavků systému EU pro obchodování s emisemi, aby se zabránilo případným nesnázím vyplývajícím ze souběhu povinností uložených akreditovaným ověřovatelům na základě tohoto nařízení a systému EU pro obchodování s emisemi.
- (24) Pokud jde o sankce, členské státy by měly ukládat pokuty za porušení tohoto nařízení a zajistit jejich vymáhání. Jejich výše by se měla shodovat s výší pokut, které jsou v

současné době v Unii ukládány za porušení ustanovení o systému EU pro obchodování s emisemi podle čl. 16 odst. 3 a 4 směrnice 2003/87/ES.

- (25) Systém EU pro obchodování s emisemi se vztahuje na některé výrobní procesy a činnosti, kdežto předmětem mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích by měl být dovoz odpovídajícího zboží. To vyžaduje jednoznačnou identifikaci dováženého zboží na základě jeho zařazení v kombinované nomenklatuře¹³ (KN) a určení emisí skleníkových plynů, které jsou v něm obsaženy.
- (26) Okruh výrobků podléhajících mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích by měl odrážet činnosti, na něž se vztahuje systém EU pro obchodování s emisemi, neboť tento systém je založen na kvantitativních a kvalitativních kritériích souvisejících s environmentálním cílem směrnice 2003/87/ES a představuje nejkomplexnější systém pro regulaci emisí skleníkových plynů v Unii.
- (27) Bude-li okruh výrobků podléhajících mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích stanoven tak, aby odrážel činnosti, na něž se vztahuje systém EU pro obchodování s emisemi, napomůže to rovněž k zajištění toho, že s dováženými výrobky nebude zacházeno méně příznivě než s obdobnými výrobky domácího původu.
- (28) Ačkoli konečným cílem mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích je pokrytí širokého okruhu výrobků, bylo by rozumné začít s vybraným počtem odvětví s poměrně stejnorodými produkty, u nichž hrozí únik uhlíku. Unijní odvětví, která se považují za ohrožená únikem uhlíku, jsou uvedena v rozhodnutí Komise v přenesené pravomoci 2019/708¹⁴.
- (29) Zboží podléhající tomuto nařízení by mělo být vybráno po pečlivém vyhodnocení jeho významu z hlediska kumulovaných emisí skleníkových plynů a rizika úniku uhlíku v příslušných odvětvích, na něž se vztahuje systém EU pro obchodování s emisemi, při současném omezení složitosti a administrativní zátěže. Při vlastním výběru by měly být vzaty v potaz zejména základní materiály a základní produkty, na něž se vztahuje systém EU pro obchodování s emisemi, s cílem zajistit, aby energeticky náročné výrobky dovážené do Unie podléhaly z hlediska stanovení ceny uhlíku v rámci systému EU pro obchodování s emisemi stejným podmínkám jako produkty vyrobené v EU, a zmírnit rizika úniku uhlíku. Dalšími relevantními kritérii pro zúžení výběru by měly být: za prvé, význam odvětví z hlediska emisí, zejména zda je dané odvětví jedním z největších celkových producentů emisí skleníkových plynů; za druhé, skutečnost, že je dané odvětví značně ohroženo únikem uhlíku, jak je definováno ve směrnici 2003/87/ES; za třetí, potřeba najít rovnováhu mezi širokým vymezením okruhu působnosti mechanismu, pokud jde o emise skleníkových plynů, a snahou o omezení složitosti a administrativní zátěže.
- (30) Při použití prvního kritéria lze z hlediska kumulovaných emisí zahrnout následující odvětví: výrobu železa a oceli, rafinerie, výrobu cementu, základních organických chemických látek a hnojiv.

¹³ Nařízení Rady (EHS) č. 2658/87 ze dne 23. července 1987 o celní a statistické nomenklatuře a o společném celním sazebníku (Úř. věst. L 256, 7.9.1987, s. 1).

¹⁴ Rozhodnutí Komise v přenesené pravomoci (EU) 2019/708 ze dne 15. února 2019, kterým se doplňuje směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES, pokud jde o stanovení odvětví a pododvětví, která se považují za ohrožená únikem uhlíku, na období 2021 až 2030 (Úř. věst. L 120, 8.5.2019, s. 2).

- (31) Na některá odvětví uvedená v rozhodnutí Komise v přenesené pravomoci (EU) 2019/708 by se však toto nařízení nemělo v této fázi vzhledem k jejich zvláštním charakteristikám vztahovat.
- (32) Do oblasti působnosti tohoto nařízení nejsou zahrnuty zejména organické chemické látky, a to z důvodu technických omezení, která neumožňují jednoznačně stanovit emise obsažené v dováženém zboží. U tohoto zboží je příslušná referenční úroveň v rámci systému EU pro obchodování s emisemi základním parametrem, který neumožňuje jednoznačné přiřazení emisí obsažených v jednotlivých druzích dováženého zboží. Cílenější přiřazení emisí k organickým chemickým látkám bude vyžadovat více údajů a analýz.
- (33) Podobná technická omezení se týkají rafinérských produktů, u nichž není možné jednoznačně přiřadit emise skleníkových plynů k jednotlivým výstupním produktům. Příslušná referenční úroveň v systému EU pro obchodování s emisemi se přitom nevztahuje přímo ke konkrétním produktům, jako je benzin, motorová nafta nebo petrolej, ale k veškerému rafinérskému výstupu.
- (34) Mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích by se však měl vztahovat na výrobky z hliníku, neboť u nich existuje vysoké riziko úniku uhlíku. Navíc v případě některých způsobů průmyslového využití přímo konkurují výrobkům z oceli kvůli svým velmi podobným vlastnostem. Zahrnutí hliníku je důležité i proto, že oblast působnosti mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích může být rozšířena tak, že bude v budoucnu zahrnovat i nepřímé emise.
- (35) Podobně by oblast působnosti mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích měla zahrnovat příslušenství (fitinky) pro trouby a trubky, a to i přes nízkou úroveň emisí v nich obsažených, neboť jejich vyloučení by zvýšilo pravděpodobnost obcházení nařízení z důvodu, že se mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích vztahuje na výrobky z oceli, pozměněním struktury obchodu směrem k navazujícím výrobkům.
- (36) Toto nařízení by se naopak nemělo vztahovat na některé výrobky, jejichž výroba není spojena s produkcí významného objemu emisí, jako je šrot ze železa nebo oceli (kód KN 7204), feroslitiny (kód KN 7202) a některá hnojiva (kód KN 3105 60 00).
- (37) Do oblasti působnosti tohoto nařízení by měl být zahrnut dovoz elektřiny, neboť toto odvětví je odpovědné za 30 % celkových emisí skleníkových plynů v Unii. Zvýšení cílů Unie v oblasti klimatu by prohloubilo rozdíly mezi výrobou elektřiny v Unii a v zahraničí z hlediska uhlíkových nákladů. Toto prohloubení rozdílů spolu s postupným propojováním elektrické rozvodné sítě Unie s elektrickou rozvodnou sítí jejích sousedů by zvýšilo riziko úniku uhlíku v důsledku zvýšeného dovozu elektřiny, jejíž významnou část vyrábějí uhelné elektrárny.
- (38) Jelikož by dovozci zboží, na něž se toto nařízení vztahuje, neměli být povinni plnit své povinnosti, které jim vyplývají z mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích na základě tohoto nařízení, v okamžiku dovozu zboží, měla by být uplatněna zvláštní správní opatření, která zajistí, že uvedené povinnosti budou splněny později. Dovozci by proto měli být oprávněni dovést zboží podléhající mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích teprve poté, co jim příslušné orgány odpovědné za uplatňování tohoto nařízení udělí příslušné schválení.
- (39) Mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích by měl být založen na deklarativním systému, kdy schválený deklarant, který může zastupovat více než jednoho dovozce, každoročně předloží prohlášení o emisích obsažených ve zboží dovezeném na celní

území Unie a odevzdá určitý počet certifikátů CBAM odpovídající těmto deklarovaným emisím.

- (40) Schválený deklarant by měl mít možnost požadovat, aby byl počet certifikátů CBAM, které je povinen odevzdat, snížen tak, aby to odpovídalo ceně uhlíku, která byla za tyto emise již zaplacená v jiných jurisdikcích.
- (41) Deklarované obsažené emise by měla ověřit osoba akreditovaná vnitrostátním akreditačním orgánem jmenovaným v souladu s čl. 4 odst. 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 765/2008¹⁵ nebo podle prováděcího nařízení Komise (EU) 2018/2067¹⁶.
- (42) Systém by měl provozovatelům výrobních zařízení ve třetích zemích umožnit, aby se zaregistrovali do ústřední databáze a zpřístupnili své ověřené emise skleníkových plynů produkované při výrobě zboží schváleným deklarantům. Provozovatel by měl mít možnost si zvolit, že jeho jméno či název, adresa a kontaktní údaje uvedené v ústřední databázi nebudou veřejně přístupné.
- (43) Certifikáty CBAM se liší od povolenek přidělovaných v rámci systému EU pro obchodování s emisemi, jejichž podstatným rysem je to, že je s nimi denně obchodováno formou dražby. Každodenní zveřejňování ceny certifikátů CBAM je s ohledem na potřebu jejího jednoznačného stanovení pro hospodářské subjekty nepřiměřeně zatěžující a matoucí, neboť hrozí, že ceny stanovené pro daný den nebudou při svém zveřejnění již aktuální. Pokud by tedy byly ceny v rámci mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích zveřejňovány jednou týdně, odráželo by to přesně cenový trend u povolenek v rámci systému EU pro obchodování s emisemi a byl by tím sledován stejný klimatický cíl. Výpočet ceny certifikátů CBAM by proto měl být prováděn v delším časovém rozpětí (jednou týdně) oproti časovému rozpětí stanovenému systémem EU pro obchodování s emisemi (každý den). Výpočtem a zveřejňováním této průměrné ceny by měla být pověřena Komise.
- (44) Aby měli schválení deklaranti určitou flexibilitu při plnění povinností, které jim vyplývají z mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích, a mohli využít ve svůj prospěch kolísání ceny povolenek v rámci systému EU pro obchodování s emisemi, měly by být certifikáty CBAM platné po dobu dvou let ode dne jejich zakoupení. Schválený deklarant by měl mít možnost prodat část zakoupených certifikátů, které nevyužil, vnitrostátnímu orgánu. Schválený deklarant by měl v průběhu roku shromáždit takové množství certifikátů, které bude třeba v okamžiku jejich odevzdání, přičemž na konci každého čtvrtletí budou stanoveny příslušné prahové hodnoty.
- (45) Fyzikální vlastnosti elektřiny jakožto produktu, zejména nemožnost sledovat skutečný tok elektronů, odůvodňují mírně odlišnou podobu mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích. Standardně by se měly používat standardní hodnoty a schválení deklaranti by měli mít možnost požadovat, aby byla výše závazků, které jim vyplývají z mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích, vypočtena na základě skutečných emisí. Obchodování s elektřinou se liší od obchodování s jiným zbožím zejména proto, že se s ní obchoduje prostřednictvím vzájemně propojených elektrických sítí za použití

¹⁵ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 765/2008 ze dne 9. července 2008, kterým se stanoví požadavky na akreditaci a dozor nad trhem týkající se uvádění výrobků na trh a kterým se zrušuje nařízení (EHS) č. 339/93 (Úř. věst. L 218, 13.8.2008, s. 30).

¹⁶ Prováděcí nařízení Komise (EU) 2018/2067 ze dne 19. prosince 2018 o ověřování údajů a akreditaci ověřovatelů podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES (Úř. věst. L 334, 31.12.2018, s. 94).

energetických burz a zvláštních forem obchodování. Propojení trhů je silně regulovanou formou obchodování s elektřinou, která umožňuje seskupit nabídky ke koupi a prodeji v celé Unii.

- (46) Aby se zabránilo rizikům obcházení mechanismu a zlepšila se sledovatelnost skutečných emisí CO₂ produkovaných v souvislosti s dovozem elektřiny a jejím využitím ve zboží, měl by být výpočet skutečných emisí povolen pouze za určitých přísných podmínek. Zejména by mělo být nezbytné prokázat trvalou nominaci přidělené propojovací kapacity a existenci přímého smluvního vztahu mezi kupujícím a výrobcem elektřiny z obnovitelných zdrojů nebo mezi kupujícím a výrobcem elektřiny, při jejíž výrobě jsou produkovány nižší emise, než odpovídá příslušné standardní hodnotě.
- (47) Smluvní strany Smlouvy o Energetickém společenství¹⁷ nebo smluvní strany dohod o přidružení, včetně prohloubených a komplexních zón volného obchodu, se zavázaly zavést postupy ke snížení emisí uhlíku, které by měly nakonec vyústit v přijetí obdobných či stejných mechanismů pro stanovení ceny uhlíku, jakým je systém EU pro obchodování s emisemi, nebo v jejich zapojení do tohoto systému.
- (48) Začlenění třetích zemí do unijního trhu s elektřinou je pro tyto země důležitým podnětem k urychlení jejich přechodu na energetické systémy s vysokým podílem energie z obnovitelných zdrojů. Propojení trhů s elektřinou, jak je vymezeno v nařízení Komise (EU) 2015/1222¹⁸, pomáhá třetím zemím začlenit elektřinu z obnovitelných zdrojů energie do trhu s elektřinou, účinně ji směřovat na větším území při vyrovnání nabídky a poptávky na větším unijním trhu a snížit uhlíkovou náročnost výroby elektřiny, kterou produkují. Začlenění třetích zemí do unijního trhu s elektřinou rovněž přispívá k bezpečnosti dodávek elektřiny v těchto zemích a sousedních členských státech.
- (49) Jakmile dojde k těsnému začlenění třetích zemí do unijního trhu s elektřinou prostřednictvím propojení trhů, měla by být nalezena technická řešení, která zajistí, že se mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích bude vztahovat na elektřinu vyváženou z těchto zemí na celní území Unie. Nebude-li možné technická řešení nalézt, měly by třetí země, jejichž trh je propojen s unijním, při splnění určitých podmínek využívat časově omezeného vynětí z mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích nejpozději do roku 2030, pokud jde výhradně o vývoz elektřiny. Tyto třetí země by však měly vypracovat plán a zavázat se k zavedení mechanismu pro stanovení ceny uhlíku, který by uplatňoval stejnou cenu jako systém EU pro obchodování s emisemi, a k dosažení uhlíkové neutrality do roku 2050 [a?] sladění právních předpisů v oblasti životního prostředí, klimatu, hospodářské soutěže a energetiky s unijními předpisy. Toto vynětí by mělo být kdykoli zrušeno, pokud se lze důvodně domnívat, že dotyčná země neplní své závazky, nebo jestliže do roku 2030 nepřijala systém pro obchodování s emisemi rovnocenný systému EU ETS.
- (50) V období od roku 2023 do roku 2025 by mělo platit přechodné období. Měl by se uplatňovat mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích bez finančního vyrovnání s cílem usnadnit hladké zavedení mechanismu, a snížit tak riziko narušení obchodu. Deklaranti by měli mít povinnost čtvrtletně vykazovat skutečné emise obsažené ve

¹⁷ Rozhodnutí Rady 2006/500/ES ze dne 29. května 2006 o uzavření Smlouvy o Energetickém společenství Evropským společenstvím (Úř. věst. L 198, 20.7.2006, s. 15).

¹⁸ Nařízení Komise (EU) 2015/1222 ze dne 24. července 2015, kterým se stanoví rámcový pokyn pro přidělování kapacity a řízení přetížení (Úř. věst. L 197, 25.7.2015, s. 24).

zboží dovezeném během přechodného období, včetně podrobností o přímých a nepřímých emisích, jakož i o ceně uhlíku zaplacené v zahraničí.

- (51) V zájmu usnadnění a zajištění řádného fungování mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích by Komise měla napomáhat příslušným orgánům odpovědným za uplatňování tohoto nařízení při plnění jejich povinností.
- (52) Před uplynutím přechodného období by měla Komise vyhodnotit uplatňování tohoto nařízení a podat zprávu Evropskému parlamentu a Radě. Zpráva Komise by se měla zaměřit zejména na možnosti posílení opatření v oblasti klimatu s cílem dosáhnout klimatické neutrality v Unii do roku 2050. Komise by v rámci tohoto hodnocení měla dát podnět ke sběru informací potřebných k případnému rozšíření oblasti působnosti na nepřímé emise, jakož i na další zboží a služby, u nichž hrozí únik uhlíku, a k vypracování metod výpočtu obsažených emisí na základě metod pro stanovení environmentální stopy¹⁹.
- (53) S ohledem na výše uvedené by měl pokračovat dialog se třetími zeměmi a měl by existovat prostor pro spolupráci a řešení, které by mohly být základem pro konkrétní rozhodnutí, která budou učiněna ohledně přesné podoby opatření během jeho provádění, zejména pak během přechodného období.
- (54) Komise by se měla snažit jednat nestranným způsobem a v souladu s mezinárodními závazky EU se třetími zeměmi, jejichž obchod s EU je tímto nařízením dotčen, aby posoudila možnosti dialogu a spolupráce ohledně provádění konkrétních prvků mechanismu stanovených v tomto nařízení a souvisejících prováděcích aktech. Měla by rovněž posoudit, zda je možné s těmito zeměmi uzavřít dohody, které by zohledňovaly mechanismy pro stanovení ceny uhlíku zavedené těmito zeměmi.
- (55) Jelikož cílem mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích je podpora zavádění čistších výrobních procesů, je EU připravena spolupracovat se zeměmi s nízkými a středními příjmy na snižování emisí uhlíku v jejich zpracovatelském průmyslu. Unie by navíc měla méně rozvinutým zemím poskytnout nezbytnou technickou pomoc, aby jim pomohla přizpůsobit se novým povinnostem, které stanoví toto nařízení.
- (56) Ustanoveními tohoto nařízení není dotčeno nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679²⁰ a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1725²¹.
- (57) V zájmu účinnosti by se měla použít ustanovení nařízení Rady (ES) č. 515/97²².
- (58) Za účelem nápravy obcházení ustanovení tohoto nařízení by měla být na Komisi přenesena pravomoc přijímat akty podle článku 290 SFEU, pokud jde o doplnění seznamu zboží v příloze I.

¹⁹ Doporučení Komise 2013/179/EU ze dne 9. dubna 2013 o používání společných metod pro měření a sdělování environmentálního profilu životního cyklu produktů a organizací (Úř. věst. L 124, 4.5.2013, s. 1).

²⁰ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů) (Úř. věst. L 119, 4.5.2016, s. 1).

²¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1725 ze dne 23. října 2018 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů orgány, institucemi a jinými subjekty Unie a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení nařízení (ES) č. 45/2001 a rozhodnutí č. 1247/2002/ES (Úř. věst. L 295, 21.11.2018, s. 39).

²² Nařízení Rady (ES) č. 515/97 ze dne 13. března 1997 o vzájemné pomoci mezi správními orgány členských států a jejich spolupráci s Komisí k zajištění řádného používání celních a zemědělských předpisů (Úř. věst. L 82, 22.3.1997, s. 1).

- (59) Je obzvláště důležité, aby Komise v rámci přípravné činnosti vedla odpovídající konzultace, a to i na odborné úrovni, a aby tyto konzultace probíhaly v souladu se zásadami stanovenými v interinstitucionální dohodě ze dne 13. dubna 2016 o zdokonalení tvorby právních předpisů²³. Pro zajištění rovné účasti na vypracovávání aktů v přenesené pravomoci obdrží Evropský parlament a Rada veškeré dokumenty současně s odborníky z členských států a jejich odborníci mají automaticky přístup na zasedání expertních skupin Komise, jež se věnují přípravě aktů v přenesené pravomoci.
- (60) Za účelem zajištění jednotných podmínek k provedení tohoto nařízení by měly být Komisi svěřeny prováděcí pravomoci. Tyto pravomoci by měly být vykonávány v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011²⁴.
- (61) Finanční zájmy Unie by měly být chráněny přiměřenými opatřeními v celém výdajovém cyklu, včetně prevence, odhalování a vyšetřování nesrovnalostí, zpětného získávání ztracených, neoprávněně vyplacených nebo nesprávně použitých finančních prostředků a případných správních a finančních sankcí,

PŘIJALY TOTO NAŘÍZENÍ:

Kapitola I

Předmět, oblast působnosti a definice

Článek 1 *Předmět*

1. Toto nařízení zavádí mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích („CBAM“), kterým mají být řešeny emise skleníkových plynů obsažené ve zboží uvedeném v příloze I při jeho dovozu na celní území Unie, aby se zabránilo riziku úniku uhlíku.
2. Mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích doplňuje systém pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů zavedený v Unii směrnicí 2003/87/ES uplatňováním stejného souboru pravidel na dovoz zboží uvedeného v článku 2 na celní území Unie.
3. Tento mechanismus se postupně stane alternativou k mechanismům zavedeným na základě směrnice 2003/87/ES k zamezení rizika úniku uhlíku, zejména k přidělování bezplatných povolenek podle článku 10a uvedené směrnice.

Článek 2 *Oblast působnosti*

1. Toto nařízení se vztahuje na zboží uvedené v příloze I, které pochází ze třetí země, pokud se toto zboží nebo zušlechtěné výrobky z tohoto zboží, které jsou výsledkem aktivního zušlechtovacího styku podle článku 256 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 952/2013²⁵, dováží na celní území Unie.

²³ Interinstitucionální dohoda mezi Evropským parlamentem, Radou Evropské unie a Evropskou komisí o zdokonalení tvorby právních předpisů (Úř. věst. L 123, 12.5.2016, s. 1).

²⁴ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 ze dne 16. února 2011, kterým se stanoví pravidla a obecné zásady způsobu, jakým členské státy kontrolují Komisi při výkonu prováděcích pravomocí (Úř. věst. L 55, 28.2.2011, s. 13).

²⁵ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 952/2013 ze dne 9. října 2013, kterým se stanoví celní kodex Unie (Úř. věst. L 269, 10.10.2013, s. 1).

2. Toto nařízení se vztahuje na zboží uvedené v odstavci 1, pokud je toto zboží dopraveno na kontinentální šelf nebo do výlučné ekonomické zóny členského státu.
3. Odchylně od odstavců 1 a 2 se toto nařízení nevztahuje na zboží pocházející ze zemí a území uvedených v příloze II oddílu A.
4. Dovážené zboží se považuje za zboží pocházející ze třetích zemí v souladu s nepreferenčními pravidly původu vymezenými v článku 59 nařízení (EU) č. 952/2013.
5. V příloze II oddílu A jsou uvedeny země a území, pokud jsou současně splněny níže uvedené podmínky:
 - a) na tuto zemi nebo území se vztahuje systém EU pro obchodování s emisemi zavedený směrnicí 2003/87/ES nebo byla mezi touto třetí zemí nebo územím a Uníí uzavřena dohoda, která plně propojuje systém EU pro obchodování s emisemi se systémem pro obchodování s emisemi této třetí země nebo území;
 - b) zboží je fakticky zatíženo cenou uhlíku placenou v zemi, z níž zboží pochází, přičemž se na ni nevztahuje žádná sleva nad rámec slev, které jsou uplatňovány i v systému EU pro obchodování s emisemi.
6. Komisi je svěřena pravomoc přijímat prováděcí akty za účelem stanovení podmínek pro uplatňování mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích na zboží uvedené v odstavci 2. Tyto prováděcí akty se přijímají přezkumným postupem podle čl. 29 odst. 2.
7. Pokud je trh s elektřinou třetí země nebo území začleněn do vnitřního trhu Unie s elektřinou prostřednictvím propojení trhů a není možné nalézt technické řešení umožňující uplatnění mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích na dovoz elektřiny z této třetí země nebo území do Unie, mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích se na tento dovoz elektřiny z této země nebo území neuplatní, jsou-li splněny všechny níže uvedené podmínky:
 - a) třetí země nebo území uzavřely s Uníí dohodu, která stanoví povinnost uplatňovat právo Unie v oblasti elektřiny, včetně právních předpisů o rozvoji obnovitelných zdrojů energie, jakož i další pravidla v oblasti energetiky, životního prostředí a hospodářské soutěže;
 - b) vnitrostátní právní předpisy této třetí země nebo území provádějí hlavní ustanovení právních předpisů Unie o trhu s elektřinou, včetně ustanovení o rozvoji obnovitelných zdrojů energie a propojení trhů s elektřinou;
 - c) třetí země nebo území předložily Komisi plán obsahující harmonogram pro přijetí opatření k provedení podmínek stanovených v písmenech d) a e);
 - d) třetí země nebo území se zavázaly k dosažení klimatické neutrality do roku 2050 a v souladu s tím oficiálně formulovaly a případně oznámily sekretariátu Rámcové úmluvy Organizace spojených národů o změně klimatu dlouhodobou strategii nízkoe emisního rozvoje do poloviny století, která je v souladu s tímto cílem, a tento závazek provedly ve svých vnitrostátních právních předpisech;
 - e) třetí země nebo území při provádění plánu podle písmene c) prokázaly značný pokrok ve sbližování vnitrostátních právních předpisů s právem Unie v oblasti klimatických opatření na základě uvedeného plánu, včetně stanovení ceny uhlíku na stejné úrovni jako v Unii, přinejmenším pokud jde o výrobu elektřiny. Zavedení systému pro obchodování s emisemi ve vztahu k elektřině

s cenou odpovídající systému EU pro obchodování s emisemi se dokončí do 1. ledna 2030;

- f) třetí země nebo území zavedly účinné systémy, které mají zabránit nepřímému dovozu elektřiny do Unie z jiných třetích zemí, které nesplňují požadavky stanovené v písmenech a) až e).
8. Třetí země nebo území splňující podmínky stanovené v odst. 7 písm. a) až f) jsou uvedeny v příloze II oddílu B tohoto nařízení a předloží dvě zprávy o splnění podmínek stanovených v odst. 7 písm. a) až f), první z nich před 1. červencem 2025 a druhou před 1. červencem 2029. Do 31. prosince 2025 a 31. prosince 2029 Komise posoudí, a to zejména na základě plánu podle odst. 7 písm. c) a zpráv, které od dané třetí země nebo území obdrží, zda tato třetí země nebo území nadále splňuje podmínky stanovené v odstavci 7.
9. Třetí země nebo území uvedené v příloze II oddílu B tohoto nařízení jsou odstraněny z uvedeného seznamu:
- a) pokud se Komise důvodně domnívá, že daná země nebo území neprokázaly dostatečný pokrok při plnění některého z požadavků uvedených v odst. 7 písm. a) až f), nebo pokud daná země nebo území přijaly opatření neslučitelná s cíli stanovenými v právních předpisech Unie v oblasti klimatu a životního prostředí;
- b) pokud daná třetí země nebo území podnikly kroky, které jsou v rozporu s cíli snižování emisí uhlíku, jako je poskytnutí veřejné podpory na vybudování nové výrobní kapacity, která vypouští více než 550 g emisí CO₂ pocházejících z fosilních paliv na kWh elektřiny.
10. Komisi je svěřena pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 28 za účelem stanovení požadavků a postupů ve vztahu k zemím nebo územím, které byly odstraněny ze seznamu uvedeného v příloze II oddílu B, aby bylo zajištěno, že se toto nařízení vztahuje na jejich území, pokud jde o elektřinu. Pokud v takových případech zůstane propojení trhů neslučitelné s uplatňováním tohoto nařízení, může Komise rozhodnout o vyloučení těchto třetích zemí nebo území z propojení trhů na úrovni Unie a požadovat explicitní přidělení kapacity na hranicích mezi Uníí a touto třetí zemí, aby se mohl uplatnit mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích.
11. Komisi je svěřena pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 28 za účelem změny seznamů uvedených v příloze II oddílech A nebo B v závislosti na tom, zda jsou splněny podmínky uvedené v odstavcích 5, 7 nebo 9.
12. Unie může uzavírat dohody se třetími zeměmi za účelem zohlednění mechanismů pro stanovení ceny uhlíku zavedených v těchto zemích při uplatňování článku 9.

Článek 3 *Definice*

Pro účely tohoto nařízení se rozumí:

- 1) „zbožím“ zboží uvedené v příloze I;
- 2) „skleníkovými plyny“ skleníkové plyny uvedené v příloze I ve vztahu ke každému jednotlivému zboží uvedenému v této příloze;
- 3) „emisemi“ uvolňování skleníkových plynů do atmosféry při výrobě zboží;

- 4) „dovozem“ propuštění do volného oběhu podle článku 201 nařízení (EU) č. 952/2013;
- 5) „systémem EU pro obchodování s emisemi“ (EU ETS) systém pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů v Unii ve vztahu k činnostem uvedeným v příloze I směrnice 2003/87/ES kromě činností v oblasti letectví;
- 6) „třetí zemí“ země nebo území mimo celní území Unie;
- 7) „kontinentálním šelfem“ kontinentální šelf ve smyslu vymezeném v Úmluvě Organizace spojených národů o mořském právu;
- 8) „výlučnou ekonomickou zónou“ výlučná ekonomická zóna ve smyslu vymezeném v Úmluvě Organizace spojených národů o mořském právu, kterou členský stát prohlásil za výlučnou ekonomickou zónu podle uvedené úmluvy;
- 9) „propojením trhů“ přidělování přenosové kapacity prostřednictvím systému Unie, který současně páruje pokyny k prodeji a koupi a přiděluje kapacity mezi zónami, jak je stanoveno v nařízení Komise (EU) 2015/1222;
- 10) „explicitním přidělováním kapacity“ přidělování přeshraniční přenosové kapacity mimo rámec obchodování s elektřinou;
- 11) „příslušným orgánem“ orgán, který každý členský stát určí v souladu s článkem 11 tohoto nařízení;
- 12) „celními orgány“ celní správy členských států ve smyslu čl. 5 bodu 1 nařízení (EU) č. 952/2013;
- 13) „deklarantem“ osoba, která podává celní prohlášení s návrhem na propuštění do volného oběhu svým vlastním jménem, nebo osoba, jejímž jménem se toto prohlášení podává, v souladu s nařízením (EU) č. 952/2013;
- 14) „osobou“ fyzická osoba, právnická osoba a jakékoli sdružení osob, které není právnickou osobou, ale je podle právních předpisů Unie nebo podle vnitrostátních právních předpisů způsobilé k právním úkonům;
- 15) „přímými emisemi“ emise vznikající při výrobních procesech zboží, nad nimiž má výrobce přímou kontrolu;
- 16) „obsaženými emisemi“ přímé emise uvolněné během výroby zboží, vypočtené podle metod stanovených v příloze III;
- 17) „tunou CO₂e“ jedna tuna oxidu uhličitého (CO₂) nebo CO₂, oxidu dusného a zcela fluorovaných uhlovodíků, jak je uvedeno u zboží v příloze I;
- 18) „certifikátem CBAM“ certifikát v elektronické podobě odpovídající jedné tuně emisí obsažených ve zboží;
- 19) „odevzdáním“ započtení certifikátů CBAM vůči deklarovaným emisím obsaženým v dovezeném zboží;
- 20) „výrobními procesy“ chemické a fyzikální procesy, pomocí nichž se v určitém zařízení vyrábí zboží;
- 21) „standardní hodnotou“ hodnota vyjadřující emise obsažené ve zboží, která se vypočítá nebo vyvodí na základě sekundárních údajů;
- 22) „skutečnými emisemi“ emise vypočítané na základě primárních údajů vztahujících se k výrobním procesům zboží;

- 23) „cenou uhlíku“ peněžní částka zaplacená ve třetí zemi formou daně nebo emisních povolenek v rámci systému pro obchodování s emisemi skleníkových plynů, vypočtená na základě skleníkových plynů, na které se takové opatření vztahuje a které byly uvolněny při výrobě zboží;
- 24) „zařízením“ stacionární technická jednotka, v níž probíhá výrobní proces;
- 25) „provozovatelem“ jakákoli osoba, která provozuje nebo řídí zařízení ve třetí zemi;
- 26) „vnitrostátním akreditačním orgánem“ vnitrostátní akreditační orgán, který stanoví každý členský stát v souladu s čl. 4 odst. 1 nařízení (ES) č. 765/2008;
- 27) „povolenkou EU ETS“ povolenka podle čl. 3 písm. a) směrnice 2003/87/ES vztahující se k činnostem uvedeným v příloze I uvedené směrnice kromě činností v oblasti letectví;
- 28) „nepřímými emisemi“ emise vznikající při výrobě elektřiny, tepla a chlazení, které jsou spotřebovány během výrobních procesů zboží.

Kapitola II

Povinnosti a práva schválených deklarantů zboží

Článek 4 *Dovoz zboží*

Zboží smí na celní území Unie dovážet pouze deklarant, který je schválen příslušným orgánem v souladu s článkem 17 („schválený deklarant“).

Článek 5 *Žádost o schválení*

- 1. Každý deklarant před dovozem zboží podle článku 2 požádá příslušný orgán v místě, kde je usazen, o schválení dovozu tohoto zboží na celní území Unie.
- 2. Odchylně od odstavce 1, je-li přenosová kapacita pro dovoz elektřiny přidělena prostřednictvím explicitního přidělení kapacity, považuje se osoba, které byla kapacita pro dovoz přidělena a která tuto kapacitu nominuje pro dovoz, pro účely tohoto nařízení za schváleného deklaranta v členském státě, v němž tato osoba dovoz elektřiny deklaruje. Objem dovozů se stanoví ve vztahu k jednotlivým hranicím za časová období nepřesahující jednu hodinu a v téže hodině nelze odečíst vývoz nebo přenos.
- 3. V žádosti o schválení se uvedou níže uvedené informace o deklarantovi, který musí být usazen v Unii:
 - a) jméno či název, adresy a kontaktní údaje;
 - b) registrační a identifikační číslo hospodářských subjektů („EORI“) v souladu s článkem 9 nařízení (EU) č. 952/2013;
 - c) hlavní hospodářská činnost vykonávaná v Unii;
 - d) potvrzení správce daně v členském státě, v němž je deklarant usazen, že vůči deklarantovi nebyl vydán splatný inkasní příkaz týkající se dlužných daní v tomto státě;

- e) čestné prohlášení, že se deklarant v průběhu pěti let předcházejících roku podání žádosti nepodílel na žádném závažném nebo opakovaném porušení celních předpisů, daňových předpisů a pravidel proti zneužívání trhu a nemá ani záznam o žádném závažném trestném činu souvisejícím s jeho hospodářskou činností;
 - f) informace potřebné k prokázání deklarantovy finanční a provozní způsobilosti plnit závazky, které mu vyplývají z tohoto nařízení, a, rozhodne-li tak příslušný orgán na základě posouzení rizik, podklady, které tyto informace potvrzují, jako je výkaz zisků a ztrát a účetní rozvaha, a to až za poslední tři již uzavřená účetní období;
 - g) odhadovaná peněžní hodnota a objem dovozů zboží na celní území Unie podle druhu zboží za kalendářní rok, během něhož se žádost podává, a ve vztahu k následujícímu kalendářnímu roku;
 - h) popřípadě jména či názvy a kontaktní údaje osob, jejichž jménem deklarant jedná.
4. Žadatel může svou žádost kdykoli stáhnout.
5. Schválený deklarant neprodleně informuje příslušný orgán o veškerých změnách informací poskytnutých podle odstavce 3, k nimž dojde po vydání rozhodnutí a které mohou ovlivnit rozhodnutí vydané podle článku 17 nebo obsah schválení podle článku 17.
6. Komisi je svěřena pravomoc přijímat prováděcí akty ohledně standardního formátu žádosti a lhůt a postupu, které má příslušný orgán dodržovat při vyřizování žádostí o schválení podle odstavce 1, a ohledně pravidel pro identifikaci deklarantů příslušným orgánem pro účely dovozu elektřiny. Tyto prováděcí akty se přijímají přezkumným postupem podle čl. 29 odst. 2.

Článek 6 *Prohlášení CBAM*

1. Do 31. května každého roku předloží každý schválený deklarant příslušnému orgánu prohlášení („prohlášení CBAM“) za kalendářní rok předcházející roku podání prohlášení.
2. Prohlášení CBAM obsahuje tyto údaje:
- a) celkové množství každého jednotlivého druhu zboží dovezeného během kalendářního roku předcházejícího roku podání prohlášení vyjádřené v případě elektřiny v megawatthodinách a v případě ostatního zboží v tunách;
 - b) celkové obsažené emise vyjádřené v případě elektřiny v tunách emisí CO₂e na megawatthodinu nebo v případě ostatního zboží v tunách emisí CO₂e na tunu každého jednotlivého druhu zboží, vypočtené v souladu s článkem 7;
 - c) celkový počet odevzdávaných certifikátů CBAM odpovídající celkovým obsaženým emisím, po uplatnění snížení na základě úhrady ceny uhlíku v zemi původu v souladu s článkem 9 a nezbytné úpravy podle článku 31 odpovídající tomu, v jakém rozsahu jsou přidělovány bezplatné povolenky EU ETS.
3. Pokud dovezené zboží představuje zušlechtěné výrobky, které jsou výsledkem aktivního zušlechťovacího styku podle článku 256 nařízení (EU) č. 952/2013, uvede schválený deklarant v prohlášení CBAM celkové emise obsažené ve zboží, které

bylo propuštěno do režimu aktivního zušlechťovacího styku a jež je uvedeno v příloze I tohoto nařízení, a to i pokud není zušlechtěný výrobek v této příloze výslovně uveden.

4. Pokud dovezené zboží představuje zušlechtěné výrobky, které jsou výsledkem pasivního zušlechťovacího styku podle článku 259 nařízení (EU) č. 952/2013, uvede schválený deklarant v prohlášení CBAM pouze emise vzniklé během zušlechťovací operace provedené mimo celní území Unie, a to za předpokladu, že je zušlechtěný výrobek uveden v příloze I tohoto nařízení.
5. Pokud dovezené zboží představuje vrácené zboží podle článku 203 nařízení (EU) č. 952/2013, uvede schválený deklarant v prohlášení CBAM zvlášť „nulu“ u celkových obsažených emisí odpovídajících tomuto zboží.
6. Komisi je svěřena pravomoc přijímat prováděcí akty ohledně standardního formátu prohlášení CBAM a postupu pro jeho podání a podmínek pro odevzdání certifikátů CBAM, jak je stanoveno v odst. 2 písm. c). Tyto prováděcí akty se přijímají přezkumným postupem podle čl. 29 odst. 2.

Článek 7

Výpočet obsažených emisí

1. Emise obsažené ve zboží se vypočítají pomocí metod stanovených v příloze III.
2. Emise obsažené v jiném zboží než elektřině se stanoví na základě skutečných emisí v souladu s metodami stanovenými v příloze III bodech 2 a 3. Nelze-li skutečné emise odpovídajícím způsobem stanovit, stanoví se obsažené emise odkazem na standardní hodnoty v souladu s metodami stanovenými v příloze III bodě 4.1.
3. Emise obsažené v dovážené elektřině se stanoví odkazem na standardní hodnoty v souladu s metodou stanovenou v příloze III bodě 4.2, ledaže se schválený deklarant rozhodne stanovit obsažené emise na základě skutečných emisí v souladu s bodem 5 uvedené přílohy.
4. Schválený deklarant vede záznamy o údajích potřebných k výpočtu obsažených emisí v souladu s požadavky stanovenými v příloze IV. Tyto záznamy musí být dostatečně podrobné, aby ověřovatelé akreditovaní podle článku 18 mohli ověřit obsažené emise v souladu s článkem 8 a přílohou V a aby příslušný orgán mohl přezkoumat prohlášení CBAM v souladu s čl. 19 odst. 1.
5. Schválený deklarant uchovává tyto záznamy o údajích podle odstavce 4, včetně zprávy ověřovatele, do konce čtvrtého roku následujícího po roce, v němž bylo nebo mělo být prohlášení CBAM podáno.
6. Komisi je svěřena pravomoc přijímat prováděcí akty stanovující podrobná pravidla týkající se prvků metod výpočtu stanovených v příloze III, včetně stanovení hranic systému výrobních procesů, emisních faktorů, hodnot skutečných emisí specifických pro dané zařízení a standardních hodnot a jejich příslušného uplatnění na jednotlivé zboží, jakož i stanovení metod pro zajištění spolehlivosti údajů, na jejichž základě se stanoví standardní hodnoty, včetně úrovně podrobnosti a ověření údajů. Tyto akty v případě potřeby stanoví, že standardní hodnoty lze upravit s ohledem na jednotlivé oblasti, regiony nebo země tak, aby zohledňovaly specifické objektivní faktory, jako je zeměpisná poloha, přírodní zdroje, tržní podmínky, převládající zdroje energie nebo průmyslové procesy. Prováděcí akty vychází ze stávajících právních předpisů

týkajících se ověřování emisí a údajů o činnostech u zařízení, na něž se vztahuje směrnice 2003/87/ES, zejména z prováděcího nařízení (EU) 2018/2067.

7. Prováděcí akty podle odstavce 6 se přijímají přezkumným postupem podle čl. 29 odst. 2.

Článek 8 *Ověření obsažených emisí*

1. Schválený deklarant zajistí, aby celkové obsažené emise uvedené v prohlášení CBAM předloženém v souladu s článkem 6 ověřil ověřovatel akreditovaný podle článku 18 na základě zásad ověřování stanovených v příloze V.
2. Pokud jde o emise obsažené ve zboží vyrobeném v registrovaných zařízeních ve třetí zemi podle článku 10, může se schválený deklarant rozhodnout, že ke splnění povinnosti uvedené v odstavci 1 použije ověřené informace, které mu byly zpřístupněny v souladu s čl. 10 odst. 7.
3. Komisi je svěřena pravomoc přijímat prováděcí akty týkající se zásad ověřování podle odstavce 1, pokud jde o možné upuštění od povinnosti ověřovatele navštívit zařízení, kde se příslušné zboží vyrábí, a povinnost stanovit prahové hodnoty, na jejichž základě se určí, zda jsou dané nesprávnosti nebo porušení pravidel závažné, a týkající se podkladů nezbytných k vypracování ověřovací zprávy.

Prováděcí akty podle prvního pododstavce se přijímají přezkumným postupem podle čl. 29 odst. 2.

Článek 9 *Cena uhlíku zaplacená v zemi původu*

1. Schválený deklarant se může v prohlášení CBAM domáhat snížení počtu certifikátů CBAM, které je třeba odevzdat, aby byla zohledněna cena uhlíku, která byla za deklarované obsažené emise zaplacená v zemi původu.
2. Schválený deklarant vede záznamy o dokumentaci ověřené nezávislou osobou, potřebné k prokázání, že deklarované obsažené emise byly zatíženy cenou uhlíku v zemi původu zboží, a eviduje doklady o tom, že tato cena uhlíku, na niž se nesmí vztahovat vývozní sleva ani jiná forma náhrady při vývozu, byla skutečně uhrazena.
3. Schválený deklarant uchovává tyto záznamy podle odstavce 2 do konce čtvrtého roku následujícího po roce, v němž bylo nebo mělo být prohlášení CBAM podáno.
4. Komisi je svěřena pravomoc přijímat prováděcí akty zavádějící metodiku výpočtu pro snížení počtu certifikátů CBAM, které mají být odevzdány, týkající se převodu ceny uhlíku zaplacené v cizí měně na eura na základě průměrného ročního směnného kurzu v souladu s odstavcem 1 a týkající se odborné způsobilosti nezávislé osoby, která ověřuje informace a doklady o úhradě ceny uhlíku a o tom, že se na tuto cenu nevztahují žádné vývozní slevy ani jiné formy náhrady při vývozu, jak je uvedeno v odstavci 2. Tyto prováděcí akty se přijímají přezkumným postupem podle čl. 29 odst. 2.

Článek 10
Registrace provozovatelů a zařízení ve třetích zemích

1. Na žádost provozovatele zařízení, které se nachází ve třetí zemi, zaregistruje Komise informace o tomto provozovateli a jeho zařízení v ústřední databázi podle čl. 14 odst. 4.
2. Žádost o registraci podle odstavce 1 obsahuje níže uvedené informace, které je při registraci třeba zadat do databáze:
 - a) název/jméno, adresu a kontaktní údaje provozovatele;
 - b) umístění každého jednotlivého zařízení včetně jeho úplné adresy a souřadnic vyjádřených šestimístními údaji o zeměpisné délce a šířce;
 - c) hlavní ekonomickou činnost zařízení ve třetí zemi.
3. Komise oznámí provozovateli, že byl zaregistrován v databázi. Registrace zůstane v platnosti po dobu pěti let ode dne, kdy byla oznámena provozovateli zařízení.
4. Provozovatel Komisi neprodleně oznámí veškeré změny informací uvedených v odstavci 2, k nimž dojde po registraci, a Komise provede aktualizaci příslušných informací.
5. Provozovatel podle odstavce 1 je povinen:
 - a) stanovit obsažené emise vypočítané v souladu s metodami stanovenými v příloze III podle druhu zboží vyrobeného v zařízení podle odstavce 1;
 - b) zajistit, aby obsažené emise podle písmene a) byly ověřeny ověřovatelem akreditovaným podle článku 18 v souladu se zásadami ověřování stanovenými v příloze V;
 - c) uchovat po dobu čtyř let po provedení ověření kopii zprávy ověřovatele, jakož i záznamy o informacích potřebných k výpočtu emisí obsažených ve zboží, jak je stanoveno v příloze IV.
6. Záznamy podle odst. 5 písm. c) jsou dostatečně podrobné, aby je bylo možné ověřit v souladu s odst. 5 písm. b) a aby na jejich základě mohl příslušný orgán přezkoumat v souladu s čl. 19 odst. 1 prohlášení CBAM vyhotovené schváleným deklarantem, jemuž byly příslušné informace zpřístupněny v souladu s odstavcem 8.
7. Provozovatel může schválenému deklarantovi zpřístupnit informace o ověření obsažených emisí podle odstavce 5. Schválený deklarant je oprávněn využít tyto zpřístupněné informace ke splnění povinnosti podle článku 8.
8. Provozovatel může kdykoli požádat o zrušení registrace v databázi.

Kapitola III
Příslušné orgány

Článek 11
Příslušné orgány

1. Každý členský stát určí příslušný orgán, který bude plnit povinnosti vyplývající z tohoto nařízení, a uvědomí o tom Komisi.

Komise zpřístupní členským státům seznam všech příslušných orgánů a zveřejní tyto informace v *Úředním věstníku Evropské unie*.

2. Členské státy vyžadují, aby si příslušné orgány vyměňovaly veškeré informace, které jsou nezbytné nebo důležité pro výkon jejich úkolů a povinností.

Článek 12

Komise

Komise napomáhá příslušným orgánům při plnění povinností, které jim vyplývají z tohoto nařízení, a koordinuje jejich činnosti.

Článek 13

Služební tajemství a zveřejňování informací

Na veškeré informace, které jsou důvěrné povahy nebo jsou sdělovány jako důvěrné a které příslušný orgán získal při plnění svých povinností, se vztahuje povinnost zachovávat služební tajemství. Tyto informace nesmí příslušný orgán sdělit bez výslovného souhlasu osoby nebo orgánu, které je poskytly. Lze je sdílet s celními orgány, Komisí a Úřadem evropského veřejného žalobce a zachází se s nimi v souladu s nařízením Rady (ES) č. 515/97.

Článek 14

Vnitrostátní registry a ústřední databáze

1. Příslušný orgán každého členského státu zřídí vnitrostátní registr deklarantů schválených v tomto členském státě v podobě standardizované elektronické databáze obsahující údaje týkající se certifikátů CBAM těchto deklarantů a zajistí důvěrnost v souladu s podmínkami stanovenými v článku 13.
2. Databáze podle odstavce 1 obsahuje účty s informacemi o každém schváleném deklarantovi, zejména pak:
 - a) jméno či název a kontaktní údaje schváleného deklaranta;
 - b) číslo EORI schváleného deklaranta;
 - c) číslo účtu CBAM;
 - d) počet certifikátů CBAM, jejich prodejní cenu, datum jejich koupě, odevzdání či zpětného odkupu nebo datum zrušení jejich platnosti příslušným orgánem ve vztahu ke každému jednotlivému schválenému deklarantovi.
3. Informace v databázi uvedené v odstavci 2 jsou důvěrné.
4. Komise zřídí ústřední databázi přístupnou veřejnosti, která obsahuje jména či názvy, adresy a kontaktní údaje provozovatelů a umístění zařízení ve třetích zemích v souladu s čl. 10 odst. 2. Provozovatel se může rozhodnout, že jeho jméno či název, adresa a kontaktní údaje nebudou přístupné veřejnosti.

Článek 15

Ústřední správce

1. Komise působí jako ústřední správce pro účely vedení nezávislé evidence transakcí, v níž je zaznamenávána koupě certifikátů CBAM, jejich vlastnictví, odevzdání, zpětný odkup a zrušení jejich platnosti, a zajišťuje koordinaci vnitrostátních registrů.

2. Ústřední správce u transakcí zaznamenaných ve vnitrostátních registrech provádí kontroly na základě rizik pomocí nezávislé evidence transakcí, aby se zajistilo, že při koupi certifikátů CBAM, jejich vlastnictví, odevzdání, zpětném odkupu a zrušení jejich platnosti nedochází k žádným nesrovnalostem.
3. Jsou-li v důsledku kontrol provedených podle odstavce 2 zjištěny nesrovnalosti, oznámí to Komise dotčenému členskému státu či státům za účelem dalšího šetření, aby byly zjištěné nesrovnalosti napraveny.

Článek 16

Účty ve vnitrostátních registrech

1. Příslušný orgán přidělí každému schválenému deklarantovi jedinečné číslo účtu CBAM.
2. Každý schválený deklarant má přístup ke svému účtu v registru.
3. Příslušný orgán účet zřídí, jakmile je uděleno schválení podle čl. 17 odst. 1, a uvědomí o tom schváleného deklaranta.
4. Pokud schválený deklarant ukončí svou hospodářskou činnost nebo je zrušena platnost jeho schválení, příslušný orgán účet tohoto deklaranta zruší.

Článek 17

Schválení deklarantů

1. Příslušný orgán schválí deklaranta, který podá žádost o schválení podle čl. 5 odst. 1, pokud jsou splněny tyto podmínky:
 - a) deklarant se v průběhu pěti let předcházejících podání žádosti nepodílel na závažném nebo opakovaném porušení celních předpisů, daňových předpisů a pravidel proti zneužívání trhu a nemá záznam o žádném závažném trestném činu souvisejícím s jeho hospodářskou činností;
 - b) deklarant prokáže svou finanční a provozní způsobilost plnit závazky, které mu vyplývají z tohoto nařízení.
2. Pokud příslušný orgán zjistí, že podmínky uvedené v odstavci 1 nejsou splněny, nebo pokud žadatel neposkytl informace uvedené v čl. 5 odst. 3, schválení deklaranta se zamítne.
3. Pokud příslušný orgán odmítne deklaranta schválit, může deklarant žádající o schválení před podáním odvolání vznést námitky u příslušného orgánu podle vnitrostátního práva, který buď nařídí vnitrostátnímu správci, aby účet zřídil, nebo zamítnutí potvrdí v odůvodněném rozhodnutí, v souladu s požadavky vnitrostátního práva, jež sledují oprávněný cíl slučitelný s tímto nařízením a jsou přiměřené.
4. Rozhodnutí příslušného orgánu o schválení deklaranta obsahuje níže uvedené informace:
 - a) jméno či název a adresu schváleného deklaranta;
 - b) číslo EORI schváleného deklaranta;
 - c) číslo účtu CBAM.
5. Schválený deklarant může kdykoli požádat o zrušení svého schválení.

6. Příslušný orgán požádá o poskytnutí jistoty za účelem schválení deklaranta v souladu s odstavcem 1, pokud mezi okamžikem usazení deklaranta a rokem, kdy byla podána žádost podle čl. 5 odst. 1, neuplynula dvě celá účetní období.

Příslušný orgán stanoví výši této jistoty tak, aby odpovídala maximální výši hodnoty certifikátů CBAM odhadnuté příslušným orgánem, které musí schválený deklarant odevzdat v souladu s článkem 22.
7. Uvedená jistota je poskytnuta ve formě bankovní záruky splatné na první výzvu finanční institucí působící v Unii nebo v jiné formě, která poskytuje rovnocennou záruku. Pokud příslušný orgán zjistí, že poskytnutá jistota nezajišťuje částku odpovídající závazkům vyplývajícím z mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích, nebo již není jisté, že ji zajistí, nebo její výše již nestačí k jejímu zajištění, požádá schváleného deklaranta, aby buď poskytl dodatečnou jistotu, nebo nahradil původní jistotu novou jistotou, a to podle své volby.
8. Příslušný orgán uvolní jistotu ihned po 31. květnu druhého roku, v němž schválený deklarant odevzdal certifikáty CBAM v souladu s článkem 22.
9. Příslušný orgán zruší platnost schválení uděleného deklarantovi, který již nesplňuje podmínky stanovené v odstavci 1 nebo který tomuto orgánu neposkytuje součinnost.

Článek 18

Akreditace ověřovatelů

1. Každá osoba akreditovaná podle prováděcího nařízení (EU) 2018/2067 se považuje za akreditovaného ověřovatele podle tohoto nařízení.
2. Vedle ustanovení odstavce 1 může vnitrostátní akreditační orgán na žádost akreditovat osobu jako ověřovatele podle tohoto nařízení poté, co prověří dokumentaci dokládající její způsobilost uplatňovat zásady ověřování uvedené v příloze V při plnění povinností souvisejících s ověřením obsažených emisí, které stanoví články 8, 10 a 38.
3. Komisi je svěřena pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 28 týkající se akreditace podle odstavce 2, které stanoví podmínky pro kontrolu a dohled nad akreditovanými ověřovateli, pro odnětí akreditace a pro vzájemné uznávání a vzájemné hodnocení akreditačních orgánů.

Článek 19

Přezkum prohlášení CBAM

1. Příslušný orgán může přezkoumat prohlášení CBAM ve lhůtě, která končí uplynutím čtyř let následujících po roce, v němž mělo být prohlášení předloženo. Přezkum může spočívat v ověření informací uvedených v prohlášení CBAM na základě informací sdělených celními orgány v souladu s čl. 25 odst. 2 a jakýchkoli dalších relevantních důkazů a na základě jakéhokoli auditu, který je považován za nezbytný, a to i v prostorách schváleného deklaranta.
2. Pokud nebylo prohlášení CBAM podle článku 6 podáno, příslušný orgán členského státu, v němž je schválený deklarant usazen, stanoví závazky tohoto deklaranta vyplývající z mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích na základě informací, které má k dispozici, a vypočte celkový počet certifikátů CBAM, které má deklarant odevzdat, nejpozději do 31. prosince čtvrtého roku následujícího po roce, kdy mělo být prohlášení CBAM podáno.

3. Pokud příslušný orgán zjistí, že deklarovaný počet certifikátů CBAM, které mají být odevzdány, není správný nebo že prohlášení CBAM nebylo podáno, jak je uvedeno v odstavci 2, upraví počet certifikátů CBAM, které má schválený deklarant odevzdat. Příslušný orgán oznámí tuto úpravu schválenému deklarantovi a požádá ho, aby do jednoho měsíce odevzdal dodatečné certifikáty CBAM.
4. Příjemce oznámení podle odstavce 3 může proti oznámení podat odvolání. Příjemci oznámení jsou sděleny informace o postupu, který je při podání odvolání třeba dodržet.
5. Pokud bylo odevzdáno větší než požadované množství certifikátů CBAM, příslušný orgán schválenému deklarantovi neprodleně proplatí hodnotu certifikátů CBAM, jež byly odevzdány navíc, vypočtenou na základě průměrné ceny, kterou schválený deklarant za certifikáty CBAM zaplatil během roku, v němž se uskutečnil dovoz.

Kapitola IV

Certifikáty CBAM

Článek 20

Prodej certifikátů CBAM

1. Příslušný orgán každého členského státu prodává certifikáty CBAM deklarantům schváleným v tomto členském státě za cenu vypočtenou v souladu s článkem 21.
2. Příslušný orgán zajistí, aby byl každému certifikátu CBAM při jeho vytvoření přidělen jedinečný identifikační kód jednotky, a zaznamená tento jedinečný identifikační kód jednotky, cenu certifikátu a datum jeho prodeje ve vnitrostátním registru na účtu schváleného deklaranta, který tento certifikát kupuje.

Článek 21

Cena certifikátů CBAM

1. Komise vypočítá cenu certifikátů CBAM jako průměrnou cenu uzavíracích cen povolenek EU ETS na společné dražební platformě v souladu s postupy stanovenými v nařízení Komise (EU) č. 1031/2010²⁶ za každý kalendářní týden.

Ve vztahu k těm kalendářním týdnům, v nichž se na společné dražební platformě neplánují žádné dražby, se cenou certifikátů CBAM rozumí průměrná cena uzavíracích cen povolenek EU ETS za poslední týden, v němž se dražby na společné dražební platformě konaly.
2. Tato průměrná cena je zveřejněna Komisí na jejích internetových stránkách první pracovní den následujícího kalendářního týdne a použije se od následujícího pracovního dne do prvního pracovního dne následujícího kalendářního týdne.
3. Komisi je svěřena pravomoc přijímat prováděcí akty za účelem bližšího vymezení metodiky výpočtu průměrné ceny certifikátů CBAM a praktických opatření pro

²⁶ Nařízení Komise (EU) č. 1031/2010 ze dne 12. listopadu 2010 o harmonogramu, správě a jiných aspektech dražeb povolenek na emise skleníkových plynů v souladu se směrnicí 2003/87/ES (Úř. věst. L 302, 18.11.2010, s. 1).

zveřejnění ceny. Tyto prováděcí akty se přijímají přezkumným postupem podle čl. 29 odst. 2.

Článek 22

Odevzdání certifikátů CBAM

1. Do 31. května každého roku odevzdá schválený deklarant příslušnému orgánu za kalendářní rok předcházející roku odevzdání takový počet certifikátů CBAM, který odpovídá obsaženým emisím deklarovaným v souladu s čl. 6 odst. 2 písm. c) a ověřeným v souladu s článkem 8.
2. Pro účely odstavce 1 schválený deklarant zajistí, aby byl na jeho účtu ve vnitrostátním registru k dispozici požadovaný počet certifikátů CBAM. Schválený deklarant navíc zajistí, aby počet certifikátů CBAM na jeho účtu ve vnitrostátním registru na konci každého čtvrtletí odpovídal nejméně 80 % emisí obsažených ve veškerém zboží dovezeném deklarantem od počátku kalendářního roku, které se stanoví na základě standardních hodnot v souladu s metodami stanovenými v příloze III.
3. Pokud příslušný orgán zjistí, že počet certifikátů CBAM na účtu schváleného deklaranta neodpovídá povinností stanoveným v odst. 2 druhé větě, oznámí tento orgán úpravu a požádá schváleného deklaranta, aby do jednoho měsíce odevzdal dodatečné certifikáty CBAM.
4. Příjemce oznámení podle odstavce 3 může proti oznámení podat odvolání. Příjemci oznámení jsou sděleny informace o postupu, který je při podání odvolání třeba dodržet.

Článek 23

Zpětný odkup certifikátů CBAM

1. Příslušný orgán každého členského státu na žádost deklaranta schváleného v tomto členském státě zpětně odkoupí přebytečný počet certifikátů CBAM, které zůstanou na účtu deklaranta ve vnitrostátním registru po odevzdání certifikátů v souladu s článkem 22. Žádost o zpětný odkup se podává do 30. června každého roku, v němž byly certifikáty CBAM odevzdány.
2. Počet certifikátů, na něž se vztahuje zpětný odkup podle odstavce 1, je omezen na jednu třetinu celkového počtu certifikátů CBAM koupených schváleným deklarantem během předchozího kalendářního roku.
3. Každý certifikát CBAM je odkoupen za cenu, kterou schválený deklarant za tento certifikát zaplatil v okamžiku jeho koupě.

Článek 24

Zrušení platnosti certifikátů CBAM

Do 30. června každého roku zruší příslušný orgán každého členského státu platnost veškerých certifikátů CBAM, které byly zakoupeny během roku před předchozím kalendářním rokem a které zůstaly na účtech ve vnitrostátním registru vztahujících se k deklarantům schváleným v tomto členském státě.

Kapitola V

Správa zboží na hranicích

Článek 25

Postupy na hranicích při dovozu zboží

1. Celní orgány nepovolí dovoz zboží, není-li deklarant příslušným orgánem schválen nejpozději při propuštění zboží do volného oběhu.
2. Celní orgány pravidelně předávají příslušnému orgánu členského státu, v němž byl deklarant schválen, informace o zboží navrženém v celním prohlášení k dovozu, k nimž patří číslo EORI a číslo účtu CBAM deklaranta, osmimístný kód KN zboží, jeho množství a země původu, datum prohlášení a celní režim.
3. Celní orgány provádějí kontroly zboží v souladu s článkem 46 nařízení (EU) č. 952/2013, včetně osmimístného kódu KN, množství a země původu dováženého zboží. Komise zahrne rizika vztahující se k mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích do návrhu společných kritérií rizik a norem podle článku 50 nařízení (EU) č. 952/2013.
4. Celní orgány mohou v souladu s čl. 12 odst. 1 nařízení (EU) č. 952/2013 sdělit příslušnému orgánu členského státu, v němž byl deklarant schválen, důvěrné informace, které získaly při plnění svých povinností nebo které jim byly sděleny jako důvěrné. Příslušné orgány členských států nakládají s těmito informacemi a vyměňují si je v souladu s nařízením Rady (ES) č. 515/97.
5. Komisi je svěřena pravomoc přijímat prováděcí akty, které přesně vymezí informace podle odstavce 2 a časový rozvrh a způsoby jejich předávání. Tyto prováděcí akty se přijímají přezkumným postupem podle čl. 29 odst. 2.

Kapitola VI

Vymáhání

Článek 26

Pokuty

1. Schválenému deklarantovi, který do 31. května každého roku neodevzdá počet certifikátů CBAM odpovídající emisím obsaženým ve zboží dovezeném během předchozího roku, je za každý certifikát CBAM, který měl odevzdat, za daný rok dovozu zboží uložena pokuta totožná s pokutou za překročení emisí stanovenou v čl. 16 odst. 3 směrnice 2003/87/ES, která je zvýšena v souladu s čl. 16 odst. 4 uvedené směrnice.
2. Jakékoli osobě, která není schváleným deklarantem a která uvádí zboží na celní území Unie, aniž by odevzdala certifikáty CBAM podle tohoto nařízení, je za rok, kdy zboží na celní území Unie uvedla, uložena pokuta podle odstavce 1 za každý certifikát CBAM, který měla tato osoba odevzdat.
3. Úhrada pokuty v žádném případě nezbavuje schváleného deklaranta povinnosti odevzdat příslušnému orgánu členského státu, v němž byl deklarant schválen, zbývajících počet certifikátů CBAM, který měl v příslušném roce odevzdat.

4. Pokud příslušný orgán zjistí, že schválený deklarant nesplnil povinnost odevzdat certifikáty CBAM, jak je uvedeno v odstavci 1, nebo že určitá osoba uvedla zboží na celní území Unie, jak je uvedeno v odstavci 2, uloží pokutu a schváleného deklaranta nebo – v případě popsaném v odstavci 2 – danou osobu informuje:
 - a) že příslušný orgán dospěl k závěru, že schválený deklarant nebo daná osoba nesplnili povinnost odevzdat certifikáty CBAM za daný rok;
 - b) o důvodech, na jejichž základě k tomuto závěru dospěl;
 - c) o výši pokuty uložené schválenému deklarantovi nebo dané osobě;
 - d) o datu splatnosti pokuty;
 - e) o opatřeních, která by podle názoru příslušného orgánu měli schválený deklarant nebo daná osoba v závislosti na skutečnostech a okolnostech daného případu přijmout, aby splnili svou povinnost podle písmene a), a
 - f) o právu schváleného deklaranta nebo dané osoby podat odvolání podle vnitrostátních předpisů.
5. Kromě pokut podle odstavce 2 mohou členské státy za nedodržení právních předpisů upravujících mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích uložit správní nebo trestní sankce v souladu se svými vnitrostátními předpisy. Tyto sankce musí být účinné, přiměřené a odrazující.

Článek 27 *Obcházení*

1. Komise přijme na základě relevantních a objektivních údajů v souladu s tímto článkem opatření, která řeší praktiky, pomocí nichž je toto nařízení obcházeno.
2. Praktiky obcházení zahrnují situace, kdy změna struktury obchodu ve vztahu ke zboží, které spadá do oblasti působnosti tohoto nařízení, nemá dostatečné opodstatnění nebo hospodářský důvod kromě vyhýbání se povinností stanoveným v tomto nařízení, a spočívají v nahrazení tohoto zboží mírně upravenými výrobky, které nejsou uvedeny na seznamu zboží v příloze I, ale patří do odvětví spadajícího do oblasti působnosti tohoto nařízení.
3. Členský stát nebo kterákoli strana, která je dotčena situacemi popsanými v odstavci 2 nebo z nich má prospěch, může učinit oznámení Komisi, pokud se v porovnání se stejným obdobím předchozího roku po dobu dvou měsíců potýká se značným poklesem objemu dováženého zboží spadajícího do oblasti působnosti tohoto nařízení a zvýšením objemu dovozu mírně upravených výrobků, které nejsou uvedeny na seznamu zboží v příloze I. Komise soustavně monitoruje veškeré výrazné změny struktury obchodu se zbožím a mírně upravenými výrobky na unijní úrovni.
4. Oznámení podle odstavce 3 obsahuje důvody, na nichž se zakládá, a příslušné údaje a statistiky týkající se zboží a výrobků podle odstavce 2.
5. Pokud má Komise s přihlédnutím k příslušným údajům, zprávám a statistikám, včetně těch dodaných celními orgány členských států, dostatečné důvody se domnívat, že v jednom či více členských státech dochází k situacím uvedeným v odstavci 3, je jí svěřena pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 28 za účelem doplnění oblasti působnosti tohoto nařízení tak, aby se v zájmu úsilí o zamezení jeho obcházení vztahovalo i na mírně upravené výrobky.

Kapitola VII

Výkon přenesené pravomoci a postup projednávání ve výboru

Článek 28

Výkon přenesené pravomoci

1. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci je svěřena Komisi za podmínek stanovených v tomto článku.
2. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci uvedené v čl. 2 odst. 10 a 11, čl. 18 odst. 3 a čl. 27 odst. 5 se Komisi svěřuje na dobu neurčitou.
3. Evropský parlament nebo Rada mohou přenesení pravomoci uvedené v čl. 2 odst. 10 a 11, čl. 18 odst. 3 a čl. 27 odst. 5 kdykoli zrušit.
4. Rozhodnutím o zrušení se ukončuje přenesení pravomoci v něm blíže určené. Rozhodnutí nabývá účinku prvním dnem po zveřejnění v *Úředním věstníku Evropské unie* nebo k pozdějšímu dni, který je v něm upřesněn. Nedotýká se platnosti již platných aktů v přenesené pravomoci.
5. Před přijetím aktu v přenesené pravomoci vede Komise konzultace s odborníky jmenovanými jednotlivými členskými státy v souladu se zásadami stanovenými v interinstitucionální dohodě ze dne 13. dubna 2016 o zdokonalení tvorby právních předpisů.
6. Přijetí aktu v přenesené pravomoci Komise neprodleně oznámí současně Evropskému parlamentu a Radě.
7. Akt v přenesené pravomoci přijatý podle čl. 2 odst. 10 a 11, čl. 18 odst. 3 a čl. 27 odst. 5 vstoupí v platnost, pouze pokud proti němu Evropský parlament nebo Rada nevysloví námitky ve lhůtě dvou měsíců ode dne, kdy jim byl tento akt oznámen, nebo pokud Evropský parlament i Rada před uplynutím této lhůty informují Komisi o tom, že námitky nevysloví. Z podnětu Evropského parlamentu nebo Rady se tato lhůta prodlouží o dva měsíce.

Článek 29

Výkon prováděcích pravomocí Komise

1. Komisi je nápomocen výbor pro mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích. Tento výbor je výborem ve smyslu nařízení (EU) č. 182/2011.
2. Odkazuje-li se na tento odstavec, použije se článek 5 nařízení (EU) č. 182/2011.

Kapitola VIII

Podávání zpráv a přezkum

Článek 30

Přezkum a podávání zpráv ze strany Komise

1. Komise shromáždí informace potřebné k rozšíření oblasti působnosti tohoto nařízení na nepřímé emise a jiné zboží než to, které je uvedeno v příloze I, a vypracuje

metody výpočtu obsažených emisí na základě metod pro stanovení environmentální stopy.

2. Před koncem přechodného období předloží Komise Evropskému parlamentu a Radě zprávu o uplatňování tohoto nařízení. Zpráva obsahuje zejména posouzení možnosti dalšího rozšíření oblasti působnosti tak, aby se nařízení z hlediska obsažených emisí vztahovalo i na nepřímé emise a na jiné zboží, u něhož hrozí únik uhlíku, než zboží, na něž se toto nařízení již vztahuje, jakož i posouzení systému správy. Obsahuje rovněž posouzení možnosti dalšího rozšíření oblasti působnosti na emise obsažené v dopravních službách, jakož i na zboží v navazujících článcích hodnotového řetězce a služby, u nichž může v budoucnu hrozit únik uhlíku.
3. Ke zprávě Komise se případně připojí legislativní návrh.

Kapitola IX

Koordinace s přidělováním bezplatných povolenek v rámci systému EU pro obchodování s emisemi

Článek 31

Přidělování bezplatných povolenek v rámci systému EU pro obchodování s emisemi a povinnost odevzdat certifikáty CBAM

1. Počet certifikátů CBAM, které je třeba odevzdat v souladu s článkem 22, se upraví tak, aby odrážel rozsah, v jakém jsou zařízení, která v Unii vyrábějí zboží uvedené v příloze I, přidělovány bezplatné povolenky EU ETS v souladu s článkem 10a směrnice 2003/87/ES.
2. Komisi je svěřena pravomoc přijímat prováděcí akty, kterými stanoví metodiku výpočtu pro snížení počtu certifikátů podle odstavce 1. Tyto prováděcí akty se přijímají přezkumným postupem podle čl. 29 odst. 2.

Kapitola X

Přechodná ustanovení

Článek 32

Oblast působnosti

Během přechodného období tohoto nařízení se mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích uplatňuje jako oznamovací povinnost, jak je stanoveno v článcích 33 až 35.

Článek 33

Dovoz zboží

1. Deklarant dovážející zboží je povinen splnit oznamovací povinnost podle článku 35.
2. Celní orgány uvědomí deklaranta o povinnosti podle odstavce 1 nejpozději v okamžiku propuštění tohoto zboží do volného oběhu.
3. Celní orgány předají prostřednictvím mechanismu dohledu zavedeného na základě čl. 56 odst. 5 nařízení (EU) č. 952/2013 příslušnému orgánu členského státu dovozu informace o dováženém zboží, včetně zušlechtěných výrobků, které jsou výsledkem

pasivního zušlechťovacího styku. Tyto informace zahrnují číslo EORI deklaranta, osmimístný kód KN, množství, zemi původu a deklaranta zboží, datum prohlášení a celní režim.

Článek 34

Oznamovací povinnost u některých celních režimů

1. U zušlechtěných výrobků, které jsou výsledkem aktivního zušlechťovacího styku podle článku 256 nařízení (EU) č. 952/2013, se oznamovací povinnost podle čl. 33 odst. 1 vztahuje na zboží propuštěné do režimu aktivního zušlechťovacího styku, které je uvedeno v příloze I tohoto nařízení, a to i pokud není zušlechtěný výrobek v této příloze výslovně uveden.
2. Oznamovací povinnost se nevztahuje na dovoz:
 - a) zušlechtěných výrobků, které jsou výsledkem pasivního zušlechťovacího styku podle článku 259 nařízení (EU) č. 952/2013;
 - b) dováženého zboží, které se považuje za vrácené zboží podle článku 203 nařízení (EU) č. 952/2013.

Článek 35

Oznamovací povinnost

1. Nejpozději jeden měsíc po skončení každého čtvrtletí podá každý deklarant příslušnému orgánu členského státu dovozu, nebo, bylo-li zboží dovezeno do více než jednoho členského státu, příslušnému orgánu členského státu podle výběru deklaranta zprávu („zpráva CBAM“) za každé čtvrtletí kalendářního roku obsahující informace o zboží dovezeném během tohoto čtvrtletí.
2. Zpráva CBAM obsahuje níže uvedené informace:
 - a) celkové množství každého jednotlivého druhu zboží vyjádřené v případě elektřiny v megawatthodinách a v případě ostatního zboží v tunách, uvedené ve vztahu ke každému jednotlivému zařízení vyrábějícímu zboží v zemi původu;
 - b) celkové skutečné obsažené emise vyjádřené v tunách emisí CO₂e na megawatthodinu elektřiny nebo v případě ostatního zboží v tunách emisí CO₂e na tunu každého jednotlivého druhu zboží, vypočtené v souladu s metodou stanovenou v příloze III;
 - c) celkové skutečné obsažené nepřímé emise vyjádřené v tunách emisí CO₂e na tunu každého jednotlivého druhu zboží kromě elektřiny, vypočtené v souladu s metodou stanovenou v prováděcím aktu podle odstavce 6;
 - d) cenu uhlíku splatnou v zemi původu za emise obsažené v dovezeném zboží, na niž se nevztahuje vývozní sleva ani jiná forma náhrady při vývozu.
3. Příslušný orgán předá Komisi informace uvedené v odstavci 2 nejpozději dva měsíce po skončení čtvrtletí, k němuž se zpráva vztahuje.
4. Příslušný orgán uloží deklarantům, kteří nepodají zprávu CBAM, přiměřenou a odrazující pokutu.
5. Pokud příslušný orgán zjistí, že deklarant nesplnil povinnost podat zprávu CBAM, jak je uvedeno v odstavci 1, uloží pokutu a informuje deklaranta:

- a) že příslušný orgán dospěl k závěru, že deklarant nesplnil povinnost podat zprávu za dané čtvrtletí;
 - b) o důvodech, na jejichž základě k tomuto závěru dospěl;
 - c) o výši pokuty uložené deklarantovi;
 - d) o datu splatnosti pokuty;
 - e) o opatřeních, která by podle názoru příslušného orgánu měl deklarant v závislosti na skutečnostech a okolnostech daného případu přijmout, aby splnil svou povinnost podle písmene a), a
 - f) o právu deklaranta podat odvolání podle vnitrostátních předpisů.
6. Komisi je svěřena pravomoc přijímat prováděcí akty týkající se informací, které podléhají oznamovací povinnosti, postupů pro předávání informací podle odstavce 3 a přepočtu ceny uhlíku zaplacené v cizí měně na eura na základě průměrného ročního směnného kurzu. Komisi je rovněž svěřena pravomoc přijímat prováděcí akty za účelem podrobnějšího vymezení nezbytných prvků metody výpočtu stanovené v příloze III, včetně stanovení hranic systému výrobních procesů, emisních faktorů, hodnot skutečných emisí specifických pro dané zařízení a jejich příslušného uplatnění na jednotlivé zboží, jakož i stanovení metod pro zajištění spolehlivosti údajů, včetně úrovně podrobnosti a ověření těchto údajů. Komisi je dále svěřena pravomoc přijímat prováděcí akty za účelem vypracování metody výpočtu nepřímých emisí obsažených v dováženém zboží.
7. Prováděcí akty uvedené v prvním pododstavci se přijímají přezkumným postupem podle čl. 29 odst. 2.

Kapitola XI

Závěrečná ustanovení

Článek 36 *Vstup v platnost*

1. Toto nařízení vstupuje v platnost [dvacátým] dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.
2. Použije se ode dne 1. ledna 2023.
3. Odchylně od odstavce 2:
 - a) Články 32 až 34 se použijí do 31. prosince 2025.
 - b) Článek 35 se použije do 28. února 2026.
 - c) Články 5 a 17 se použijí od 1. září 2025.
 - d) Články 4, 6, 7, 8, 9, 14, 15, 16, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27 a 31 se použijí od 1. ledna 2026.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne

*Za Evropský parlament
předseda*

*Za Radu
předseda*

LEGISLATIVNÍ FINANČNÍ VÝKAZ

1. RÁMEC NÁVRHU/PODNĚTU

- 1.1 Název návrhu/podnětu
- 1.2 Příslušné oblasti politik podle členění ABM/ABB
- 1.3 Povaha návrhu/podnětu
- 1.4 Cíle
- 1.5 Odůvodnění návrhu/podnětu
- 1.6 Doba trvání a finanční dopad
- 1.7 Předpokládaný způsob řízení

2. SPRÁVNÍ OPATŘENÍ

- 2.1 Pravidla pro sledování a podávání zpráv
- 2.2 Systém řízení a kontroly
- 2.3 Opatření k zamezení podvodů a nesrovnalostí

3. ODHADOVANÝ FINANČNÍ DOPAD NÁVRHU/PODNĚTU

- 3.1 Okruhy víceletého finančního rámce a dotčené výdajové rozpočtové položky
- 3.2 Odhadovaný dopad na výdaje
 - 3.2.1 *Odhadovaný souhrnný dopad na výdaje*
 - 3.2.2 *Odhadovaný dopad na operační prostředky*
 - 3.2.3 *Odhadovaný dopad na prostředky správní povahy*
 - 3.2.4 *Slučitelnost se stávajícím víceletým finančním rámcem*
 - 3.2.5 *Příspěvky třetích stran*
- 3.3 Odhadovaný dopad na příjmy

LEGISLATIVNÍ FINANČNÍ VÝKAZ

1. RÁMEC NÁVRHU/PODNĚTU

1.1 Název návrhu/podnětu

Mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích.

1.2 Příslušné oblasti politik

Politika v oblasti klimatu.

1.3 Návrh/podnět se týká:

× nové akce

☐ nové akce následující po pilotním projektu / přípravné akci²⁷

☐ prodloužení stávající akce

☐ sloučení jedné či více akcí v jinou/novou akci nebo přesměrování jedné či více akcí na jinou/novou akci

1.4 Cíle

1.4.1 Obecné cíle

Vzhledem k navýšení cílů EU v oblasti klimatu je celkovým cílem zavedení mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích řešit změnu klimatu snížením emisí skleníkových plynů v EU i v celosvětovém měřítku.

1.4.2 Specifické cíle

Specifický cíl

Celkový cíl spočívající v řešení změny klimatu se dále člení na několik specifických cílů, a sice:

i) Řešit riziko úniku uhlíku související se zvýšením cílů EU.

ii) Přispět k zajištění stabilního a bezpečného politického rámce pro investice do nízkouhlíkových nebo bezuhlíkových technologií.

iii) Zajistit, aby se na domácí produkci a dovoz vztahovala podobná úroveň cen uhlíku.

iv) Přimět výrobce ve třetích zemích, kteří vyvážejí do EU, aby zavedli nízkouhlíkové technologie.

v) Zajistit účinnost opatření minimalizací rizika jeho obcházení, a zajistit tak ekologickou vyváženost.

vi) Zajistit, aby administrativní zátěž při provádění opatření byla pro podniky a orgány veřejné správy přiměřená.

1.4.3 Očekávané výsledky a dopady

Upřesněte účinky, které by návrh/podnět měl mít na příjemce / cílové skupiny.

²⁷

Uvedené v čl. 58 odst. 2 písm. a) nebo b) finančního nařízení.

Předpokládá se, že zavedení mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích povede v odvětvích, na něž se mechanismus vztahuje, ke snížení emisí skleníkových plynů jak ve státech EU-27, tak ve zbytku světa. Rovněž se očekává, že mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích sníží rizika úniku uhlíku, a tudíž postupně nahradí přidělování bezplatných povolenek v rámci systému EU pro obchodování s emisemi.

Pokud jde o hospodářské dopady, modelování naznačuje, že zavedení mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích a dalších opatření potřebných k dosažení navýšených cílů EU v oblasti klimatu by mohlo vést k tomu, že by se v roce 2030 snížil HDP EU-27 o 0,22 % až 0,23 %. Dopad z hlediska investic je nízký. Pokud jde o spotřebu, mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích na ni má patrně o trochu silnější nepříznivý dopad v porovnání se scénářem, kdy by navýšených cílů v oblasti klimatu mělo být dosaženo bez mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích.

Při zavedení mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích dojde v důsledku účinného snížení úniku uhlíku ke snížení dovozů do EU-27. Sociální dopady mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích jsou celkově vzato omezené.

Očekávají se administrativní dopady na vnitrostátní orgány a podniky. Celkově se očekává, že náklady na dodržování předpisů budou pro podniky a správní orgány přiměřené a vzhledem k přínosům opatření pro životní prostředí je bude možné zvládnout, byť budou značné.

Přestože cílem mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích není vytvářet příjmy, očekává se, že z něj budou plynout dodatečné příjmy, jejichž výše se pro rok 2030 odhaduje na více než 2,1 miliardy EUR.

1.4.4 Ukazatele výkonnosti

Upřesněte ukazatele pro sledování pokroku a dosažených výsledků.

Cíle	Ukazatele	Hodnoticí nástroje / zdroje údajů
Snížit emise skleníkových plynů	<ul style="list-style-type: none"> – Úroveň emisí v EU – Úroveň emisí v celosvětovém měřítku 	<ul style="list-style-type: none"> – Statistiky emisí – Odvětvové statistiky
Podpořit čistší výrobní procesy ve třetích zemích	<ul style="list-style-type: none"> – Vývoj skutečných emisí u odvětví, kde se uplatňuje mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích, ve třetích zemích 	<ul style="list-style-type: none"> – Úroveň emisí prokázaná výrobci ze třetích zemí, na něž se vztahuje mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích
Zamezit úniku uhlíku	<ul style="list-style-type: none"> – Jako ukazatele emisí skleníkových plynů uvedené výše – Úroveň emisí v EU v porovnání s celosvětovou úrovní emisí – Obchodní toky v odvětvích, kde se uplatňuje mechanismus 	<ul style="list-style-type: none"> – Statistiky emisí – Obchodní statistiky – Odvětvové statistiky

	uhlíkového vyrovnání na hranicích – Navazující obchodní toky	
Zajistit soulad s politikami EU	– Cena dovozních certifikátů odpovídá ceně v rámci systému EU pro obchodování s emisemi	– Statistiky orgánů spravujících systém EU pro obchodování s emisemi a mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích
Omezit administrativní zátěž	– Vymáhání mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích ve stanovených lhůtách (např. možný postup sesouhlasení) – Četnost aktualizací cen v rámci systému EU pro obchodování s emisemi – Kontroly skutečné úrovně emisí prováděné vývozcem	– Zpětná vazba od průmyslu a orgánů veřejné správy odpovědných za provádění mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích – Počet pracovníků potřebných pro správu mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích

1.5 Odůvodnění návrhu/podnětu

1.5.1 *Potřeby, které mají být uspokojeny v krátkodobém nebo dlouhodobém horizontu, včetně podrobného harmonogramu pro zahajovací fázi provádění podnětu*

Očekává se, že mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích bude zaveden v roce 2023. V prvních letech po vstupu v platnost bude uplatňován zjednodušený systém mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích. Konkrétně se uplatní přechodné období, které napomůže hladkému zavedení mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích a umožní obchodníkům a dovozcům, aby se mu přizpůsobili. Zjednodušení spočívá v postupech, které budou uplatňovány na hranicích při dovozu zboží, a v použití standardních hodnot pro určení závazku vyplývajícího z mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích.

1.5.2 *Přidaná hodnota ze zapojení Unie (může být důsledkem různých faktorů, např. přínosů z koordinace, právní jistoty, vyšší účinnosti nebo doplňkovosti). Pro účely tohoto bodu se „přidanou hodnotou ze zapojení Unie“ rozumí hodnota plynoucí ze zásahu Unie, jež doplňuje hodnotu, která by jinak vznikla činností samotných členských států.*

Důvody pro akci na evropské úrovni (*ex ante*) Snižování emisí skleníkových plynů je v zásadě přeshraničním problémem, který vyžaduje účinnou akci v nejširším možném rozsahu. EU má jakožto nadnárodní organizace dobré předpoklady k tomu, aby v EU zavedla účinnou politiku v oblasti klimatu, jako tomu bylo v případě systému EU pro obchodování s emisemi.

Na úrovni EU byla cena uhlíku již harmonizována. Tu tvoří cena vyplývající ze systému EU pro obchodování s emisemi pro odvětví, na něž se tento systém vztahuje. Tato odvětví jsou energeticky náročná a uplatňuje se v nich mezinárodní hospodářská soutěž. Aby bylo zajištěno řádné fungování jednotného trhu, když EU navyšuje své cíle v oblasti klimatu, je nezbytné, aby byly pro příslušná odvětví na vnitřním trhu vytvořeny rovné podmínky. Toho lze účinně dosáhnout jedině přijetím opatření na úrovni EU. Jakákoli iniciativa musí být provedena tak, aby poskytovala dovozcům bez ohledu na zemi původu a přístav vstupu nebo místo určení v rámci EU jednotné podmínky a pobídky pro snižování emisí skleníkových plynů, které odpovídají těm, které platí pro domácí výrobce.

Jediným smysluplným způsobem, jak zajistit, aby se na dovozy uplatňovala stejná cenová politika ohledně uhlíku, jaká se uplatňuje na vnitřním trhu EU, je přijmout opatření na úrovni Unie.

Očekávaná vytvořená přidaná hodnota na úrovni Unie (*ex post*): Souběžně se systémem EU pro obchodování s emisemi lze snížení emisí skleníkových plynů a ochrany před rizikem úniku uhlíku na jednotném trhu EU nejvhodněji dosáhnout na úrovni EU. Potřeby udržet administrativní náklady na co možná nejnížší úrovni lze navíc nejlépe dosáhnout stanovením konzistentních pravidel pro celý jednotný trh, což dále podtrhuje přidanou hodnotu zásahu na úrovni EU.

Veřejná konzultace potvrdila přidanou hodnotu přijetí opatření vztahujících se k mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích na úrovni EU. Zúčastněné strany se shodují zejména na tom, že mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích je v EU potřebný vzhledem ke stávajícím rozdílům mezi cíli stanovenými EU a zbytkem světa a v zájmu podpory celosvětového úsilí o ochranu klimatu. V případě zavedení mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích bude navíc s ohledem na postavení EU v mezinárodním obchodě dopad této skutečnosti na mezinárodní cíle v oblasti klimatu z hlediska životního prostředí nejúčinnější jakožto možný příklad hodný následování.

Splnění cíle spočívajícího ve snížení emisí a dosažení klimatické neutrality tedy vzhledem k neexistenci stejně ambiciózních politických opatření na celosvětové úrovni vyžaduje opatření ze strany Evropské unie.

1.5.3 *Závěry vyvozené z podobných zkušeností v minulosti*

Mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích je novým mechanismem. Varianta, které je upřednostňována v posouzení dopadů, vychází ze systému EU pro obchodování s emisemi a má za cíl kopírovat některé jeho prvky.

1.5.4 *Slučitelnost s víceletým finančním rámcem a možné synergie s dalšími vhodnými nástroji*

V interinstitucionální dohodě ze dne 16. prosince 2020 podepsané v rámci jednání se Evropským parlamentem, Radou a Komisí dohodly, že „orgány [budou] usilovat o zavedení dostatečných nových vlastních zdrojů s cílem pokrýt částku, která odpovídá očekávaným výdajům spojeným se splácením“ nástroje NextGenerationEU²⁸. V

²⁸

Interinstitucionální dohoda ze dne 16. prosince 2020 mezi Evropským parlamentem, Radou Evropské unie a Evropskou komisí o rozpočtové kázní, spolupráci v rozpočtových záležitostech a řádném finančním řízení, jakož i o nových vlastních zdrojích, včetně plánu zavádění nových vlastních zdrojů (Úř. věst. L 433I, 22.12.2020, s. 28).

rámcí uděleného pověření byla Komise vyzvána, aby v prvním pololetí roku 2021 předložila návrh mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích, který by měl být zaveden nejpozději do 1. ledna 2023.

1.5.5 Posouzení různých dostupných možností financování, včetně prostoru pro přerozdělení prostředků

Náklady na provádění mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích budou financovány z rozpočtu EU.

1.6 Doba trvání a finanční dopad návrhu/podnětu

☐ Časově omezená doba trvání

- ☐ s platností od [DD.MM.]RRRR do [DD.MM.]RRRR,
- ☐ finanční dopad od RRRR do RRRR u prostředků na závazky a od RRRR do RRRR u prostředků na platby.

× Časově neomezená doba trvání

- Provádění s obdobím rozběhu od 1. ledna 2023,
- poté plné fungování.

1.7 Předpokládaný způsob řízení²⁹

✓ Přímé řízení Komisí

- ☐ prostřednictvím jejích útvarů, včetně jejích zaměstnanců v delegacích Unie,
- ☐ prostřednictvím výkonných agentur.

☐ Sdílené řízení s členskými státy

☐ **Nepřímé řízení**, při kterém jsou úkoly souvisejícími s plněním rozpočtu pověřeny:

- ☐ třetí země nebo subjekty určené těmito zeměmi,
 - ☐ mezinárodní organizace a jejich agentury (upřesněte),
 - ☐ EIB a Evropský investiční fond,
 - ☐ subjekty uvedené v člancích 70 a 71 finančního nařízení,
 - ☐ veřejnoprávní subjekty,
 - ☐ soukromoprávní subjekty pověřené výkonem veřejné služby v rozsahu, v jakém poskytují dostatečné finanční záruky,
 - ☐ soukromoprávní subjekty členského státu pověřené uskutečňováním partnerství soukromého a veřejného sektoru a poskytující dostatečné finanční záruky,
 - ☐ osoby pověřené prováděním specifických akcí v rámci společné zahraniční a bezpečnostní politiky podle hlavy V Smlouvy o EU a určené v příslušném základním právním aktu.
- Pokud vyberete více způsobů řízení, upřesněte je v části „Poznámky“.

Poznámky

²⁹

Vysvětlení způsobů řízení spolu s odkazem na finanční nařízení jsou k dispozici na stránkách BudgWeb: <https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

2. SPRÁVNÍ OPATŘENÍ

2.1 Pravidla pro sledování a podávání zpráv

Upřesněte četnost a podmínky.

Komise zajistí, aby byly zavedeny mechanismy sloužící k monitorování a hodnocení fungování mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích, a vyhodnotí ho ve vztahu k hlavním politickým cílům. Jelikož je mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích jedním z politických opatření navrhovaných v rámci balíčku „Fit for 55“, mohlo by být monitorování a hodnocení prováděno v souladu s ostatními politickými opatřeními navrhovanými v rámci uvedeného balíčku.

Systém správy mechanismu by měl být po prvním roce fungování vyhodnocen, aby byly identifikovány jakékoli problémy, a to i z hlediska řízení a možných vylepšení. Až bude k dispozici více údajů, Komise navíc přezkoumá i oblast působnosti mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích, aby posoudila možnost jejího rozšíření na emise produkované v dalších odvětvích a navazujících článcích hodnotového řetězce. Za tímto účelem je nezbytné sledovat dopad mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích na odvětví, která byla zařazena do užšího výběru.

2.2 Systémy řízení a kontroly

2.2.1 *Odůvodnění navrhovaných způsobů řízení, mechanismů provádění financování, způsobů plateb a kontrolní strategie*

Uspořádání podobné systému EU pro obchodování s emisemi, jehož základem jsou příslušné vnitrostátní orgány, umožňuje rychlé provádění mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích. Součinnost a spolupráci při provádění mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích by měly navíc zajišťovat funkce prováděné v omezeném rozsahu na ústřední úrovni, zejména pokud jde o informační technologie.

2.2.2 *Informace o zjištěných rizicích a systémech vnitřní kontroly zřízených k jejich zmírnění*

Navrhovaný mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích bude založen na deklarativním systému, který s sebou nese riziko, že příslušné prohlášení nebude učiněno nebo bude chybné.

S rizikem, že prohlášení nebude učiněno, se systém vypořádává tak, že před dovozem zboží spadajícího do oblasti působnosti nařízení vyžaduje schválení. Vymáháním tohoto pravidla budou pověřeny vnitrostátní celní orgány, které toto zboží nepustí do volného oběhu, dokud nebude deklarant schválen v souladu s tímto nařízením.

K zohlednění rizika, že prohlášení bude chybné, bude zaveden systém auditu založený na kritériích pro posuzování rizik a namátkové audity spolu se sankcemi stanovenými v dostatečně vysoké výši, aby měly odrazující účinek. Audit bude prováděn jak na úrovni prohlášení CBAM vnitrostátními orgány, tak na úrovni dovozních prohlášení celními orgány.

2.2.3 *Odhad a odůvodnění nákladové efektivnosti kontrol (poměr „náklady na kontroly ÷ hodnota souvisejících spravovaných finančních prostředků“) a posouzení očekávané míry rizika výskytu chyb (při platbě a při uzávěrce)*

Úlohou vnitrostátních orgánů bude kontrolovat správné uplatňování mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích, zejména odevzdání certifikátů CBAM a výběr finančních prostředků. K zajištění nákladové efektivnosti kontrol bude uplatňován systém řízení rizik.

2.3 Opatření k zamezení podvodů a nesrovnalostí

Upřesněte stávající či předpokládaná preventivní a ochranná opatření, např. opatření uvedená ve strategii pro boj proti podvodům.

Finanční zájmy Unie by měly být chráněny přiměřenými opatřeními v celém výdajovém cyklu, včetně prevence, odhalování a vyšetřování nesrovnalostí, zpětného získávání ztracených, neoprávněně vyplacených nebo nesprávně použitých finančních prostředků a případných správních a finančních sankcí.

Schválený deklarant, který do 31. května každého roku neodevzdá určitý počet certifikátů CBAM odpovídající emisím obsaženým ve zboží dovezeném během předchozího roku nebo předloží příslušnému vnitrostátnímu orgánu nepravdivé informace týkající se skutečných emisí s úmyslem získat pro sebe příznivé zacházení, je povinen zaplatit pokutu.

Výše pokuty bude vycházet z pokut udělovaných v rámci systému EU pro obchodování s emisemi. Úhrada pokuty nezbavuje schváleného deklaranta povinnosti odevzdat příslušnému vnitrostátnímu orgánu zbývajících počet certifikátů CBAM, který měl odevzdat.

V případě opakovaného porušení předpisů může příslušný vnitrostátní orgán rozhodnout o pozastavení účtu deklaranta.

V prováděcích aktech bude uplatňování pokut upraveno podrobněji.

3. ODHADOVANÝ FINANČNÍ DOPAD NÁVRHU/PODNĚTU

3.1 Okruhy víceletého finančního rámce a dotčené výdajové rozpočtové položky

- Stávající rozpočtové položky

V pořadí okruhů víceletého finančního rámce a rozpočtových položek.

Okruh víceletého finančního rámce	Rozpočtová položka	Druh výdaje	Příspěvek			
	Číslo		zemí ESVO ²	kandidátsk ých zemí ³	třetích zemí	ve smyslu čl. 21 odst. 2 písm. b) finančního nařízení
7	20 01 02 01	NRP	NE	NE	NE	NE

- Nové rozpočtové položky, jejichž vytvoření se požaduje

V pořadí okruhů víceletého finančního rámce a rozpočtových položek.

Okruh víceletého finančního rámce	Rozpočtová položka	Druh výdaje	Příspěvek			
	Číslo		zemí ESVO	kandidátsk ých zemí	třetích zemí	ve smyslu čl. 21 odst. 2 písm. b) finančního nařízení
3	09.20.YY – Mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích	RP	NE	NE	NE	NE

¹ RP = rozlišené prostředky / NRP = nerozlišené prostředky.

² ESVO: Evropské sdružení volného obchodu.

³ Kandidátské země a případně potenciální kandidáti ze západního Balkánu.

3.2 Odhadovaný dopad na výdaje

3.2.1 Odhadovaný souhrnný dopad na výdaje

v milionech EUR (zaokrouhleno na tři desetinná místa): v běžných cenách

Okruh víceletého finančního rámce	Číslo	3 Přírodní zdroje a životní prostředí
--	--------------	---------------------------------------

GR: TAXUD								2022	2023	2024	2025	2026	2027	CELKEM
• Operační prostředky														
Rozpočtová položka ¹	Závazky	(1a)	1,3	2,25	2,45	1,8			1,65	1,55	11,1			
	Platby	(2a)	1,3	2,25	2,45	1,8			1,65	1,55	11,1			
Prostředky na GR TAXUD CELKEM	Závazky	=1a	1,3	2,25	2,45	1,8			1,65	1,55	11,1			
	Platby	=2a	1,3	2,25	2,45	1,8			1,65	1,55	11,1			

¹ Podle oficiální rozpočtové nomenklatury.

Okruh víceletého finančního rámce	7	„Správní výdaje“
--	----------	------------------

v milionech EUR (zaokrouhleno na tři desetinná místa): v běžných cenách

		2023	2024	2025	2026	2027	CELKEM VFR na období 2021–2027
GŘ: TAXUD							
• Lidské zdroje		1,064	1,216	1,216	1,216	0,912	5,624
• Ostatní správní výdaje – služební cesty							
GŘ TAXUD CELKEM	Prostředky	1,064	1,216	1,216	1,216	0,912	5,624

Prostředky z OKRUHU 7 víceletého finančního rámce CELKEM	(Závazky celkem = platby celkem)	1,064	1,216	1,216	1,216	0,912	5,624
---	-------------------------------------	-------	-------	-------	-------	-------	--------------

v milionech EUR (zaokrouhleno na tři desetinná místa): v běžných cenách

		2023	2024	2025	2026	2027	CELKEM VFR na období 2021–2027
Prostředky z OKRUHŮ 1 až 7	Závazky	3,114	2,566	2,416	2,316	1,712	12,124

víceletého finančního rámce CELKEM	Platby	3,114	2,566	2,416	2,316	1,712	12,124
--	--------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	---------------

3.2.2 Odhadovaný souhrnný dopad na správní prostředky Komise

- ☐ Návrh/podnět nevyžaduje využití prostředků správní povahy.
- ☒ Návrh/podnět vyžaduje využití prostředků správní povahy, jak je vysvětleno dále:

v milionech EUR (zaokrouhleno na tři desetinná místa)

	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	CELKEM
--	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	--------

OKRUH 7 víceletého finančního rámce								
Lidské zdroje			1,064	1,216	1,216	1,216	0,912	5,624
Ostatní správní výdaje								
Mezisoučet za OKRUH 7 víceletého finančního rámce			1,064	1,216	1,216	1,216	0,912	5,624

Mimo OKRUH 7¹ víceletého finančního rámce								
Lidské zdroje								
Ostatní výdaje správní povahy								
Mezisoučet mimo OKRUH 7 víceletého finančního rámce								

CELKEM			1,064	1,216	1,216	1,216	0,912	5,624
---------------	--	--	-------	-------	-------	-------	-------	--------------

Potřebné prostředky na oblast lidských zdrojů a na ostatní výdaje správní povahy budou pokryty z prostředků GŘ, které jsou již vyčleněny na řízení akce a/nebo byly vnitřně přerozděleny v rámci GŘ a případně doplněny z dodatečného přidělu, který lze řídicímu GŘ poskytnout v rámci ročního přidělování a s ohledem na rozpočtová omezení.

¹ Technická a/nebo administrativní pomoc a výdaje na podporu provádění programů a/nebo akcí EU (bývalé položky „BA“), nepřímý výzkum, přímý výzkum.

3.2.2.1 Odhadované potřeby v oblasti lidských zdrojů

- ☐ Návrh/podnět nevyžaduje využití lidských zdrojů.
- ☒ Návrh/podnět vyžaduje využití lidských zdrojů, jak je vysvětleno dále:

Odhad vyjádřete v přepočtu na plné pracovní úvazky

	2023	2024	2025	2026	2027	Celkem
• Pracovní místa podle plánu pracovních míst (místa úředníků a dočasných zaměstnanců)						
20 01 02 01 (v ústředí a v zastoupeních Komise)	7	8	8	8	6	6
20 01 02 03 (při delegacích)						
01 01 01 01 (v nepřímém výzkumu)						
01 01 01 11 (v přímém výzkumu)						
Jiné rozpočtové položky (upřesněte)						
• Externí zaměstnanci (v přepočtu na plné pracovní úvazky: FTE)¹						
20 02 01 (SZ, VNO, ZAP z celkového rámce)						
20 02 03 (SZ, MZ, VNO, ZAP a MOD při delegacích)						
XX 01 xx yy zz²	– v ústředí					
	– při delegacích					
01 01 01 02 (SZ, VNO, ZAP v nepřímém výzkumu)						
01 01 01 12 (SZ, VNO, ZAP v přímém výzkumu)						
Jiné rozpočtové položky (upřesněte)						
CELKEM	7	8	8	8	6	6

XX je oblast politiky nebo dotčená hlava rozpočtu.

Potřeby v oblasti lidských zdrojů budou pokryty ze zdrojů GR, které jsou již vyčleněny na řízení akce a/nebo byly vnitřně přeořazeny v rámci GR, a případně doplněny z dodatečného přidělu, který lze řídicímu GR poskytnout v rámci ročního přidělování a s ohledem na rozpočtová omezení.

Popis úkolů:

Úředníci a dočasní zaměstnanci	Nařízení, kterým se zavádí mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích, vyžaduje, aby Komise po jeho přijetí přijala několik aktů v přenesené pravomoci a prováděcích aktů. Zaměstnanci Komise budou rovněž zapotřebí k přezkumu a vyhodnocení fungování systému mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích a k zavedení informačního systému.
Externí zaměstnanci	

¹ SZ = smluvní zaměstnanec; MZ = místní zaměstnanec; VNO = vyslaný národní odborník; ZAP = zaměstnanec agentury práce; MOD = mladý odborník při delegaci.

² Dílčí strop na externí zaměstnance financované z operačních prostředků (bývalé položky „BA“).

3.2.3 *Slučitelnost se stávajícím víceletým finančním rámcem*

- ☒ Návrh/podnět je v souladu se stávajícím víceletým finančním rámcem.
- ☐ Návrh/podnět si vyžádá úpravu příslušného okruhu víceletého finančního rámce.

- ☐ Návrh/podnět vyžaduje použití nástroje pružnosti nebo revizi víceletého finančního rámce¹.

3.3 **Odhadovaný dopad na příjmy**

- ☐ Návrh/podnět nemá žádný finanční dopad na příjmy.
- ☒ Návrh/podnět má tento finanční dopad:
- ☒ na vlastní zdroje
 - ☐ na jiné příjmy
 - ☐ uveďte, zda je příjem účelově vázán na výdajové položky

v milionech EUR (zaokrouhleno na tři desetinná místa)

Příjmová rozpočtová položka:	Prostředky dostupné v běžném rozpočtovém roce	Dopad návrhu/podnětu							
		2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Článek		0	0	0	1 510	1 660	1 810	1 960	2 110

Poznámka: Nepředpokládá se, že by z mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích v přechodném období 2023 až 2025 plynuly příjmy.

Během konečné fáze mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích, tj. od roku 2026, budou jeho roční příjmy záviset na tom, v jaké míře bude postupně ukončováno přidělování bezplatných povolenek a naopak postupně zaváděno opatření na hranicích.

Očekává se, že jen z opatření na hranicích dosáhnou v roce 2030 celkové roční příjmy 2,1 miliardy EUR a z dalších zdrojů to bude 7 miliard EUR.

U účelově vázaných různých příjmů upřesněte dotčené výdajové rozpočtové položky.

Upřesněte způsob výpočtu dopadu na příjmy.

K odhadu příjmů plynoucích z mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích byl použit model JRC GEM-E3.

¹ Viz články 12 a 13 nařízení Rady (EU, Euratom) 2020/2093 ze dne 17. prosince 2020, kterým se stanoví víceletý finanční rámec na období 2021–2027.